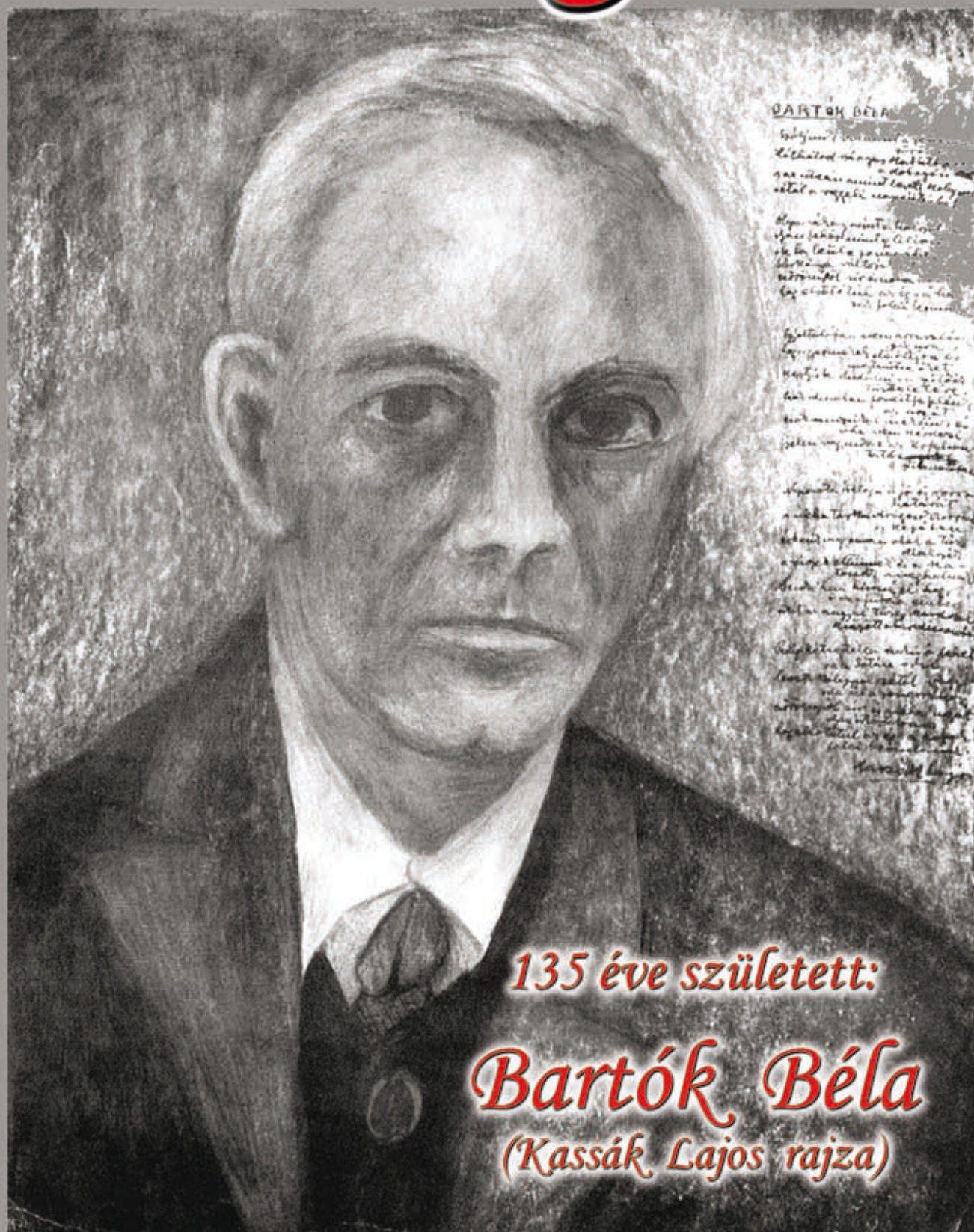

Jó Pajtás

135 éve született:

Bartók Béla
(Kassák Lajos rajza)

XXVI. Szólj, síp, szólj! népzenei vetélkedő

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének népzenei szakosztálya és az Újvidéki Rádió huszonharmadik alkalommal hirdeti meg az általános iskolások népzenei vetélkedőjét. A jelentkezők különböző kategóriákban és korcsoportokban versenyezhetnek. Három-öt perces műsorral léphetnek föl, a csoportok létszáma nem haladhatja meg a tizenötöt. A táncmuzikáris zene-
karok mintájára alakult együtteseknél az átlagéletkor számít. Egy versenyző szóló kategóriában csak egyszer szerepelhet.

Az idén ismét elődöntőket szervezünk, mivel az utóbbi néhány év tapasztalata azt mutatja, hogy így több lehetőség adódik a személyes véleménycserére a felkészítőkkal, a gyerekeknek is nyugodtabb körülmények között kell megmérettetniük első alkalommal.

Az elődöntőket a következő időpontokban tartjuk:

2011. április 8., péntek, 15 óra, Ada, színházterem, házigazda az Aranykapu ME

2011. április 9., szombat, 15 óra, Szenttamás, J. J. Zmaj iskola, házigazda az Arany János MME és a Citerabarátok Klubja

2011. április 16., szombat, 11 óra, Törökbecse, a Jókai Mór MME székháza

A jelentkezéskor kérjük feltüntetni, hogy melyik elődöntőn kívánnak részt venni.

A vetélkedőt 2011. május 7-én tartjuk az Újvidéki Rádióban.

A benevezéseket a következő címre várjuk:

**Radio Novi Sad – Újvidéki Rádió
Ignjata Pavlasa 3.
21000 NOVI SAD**

A borítékra írják rá: Szólj, síp, szólj! Bővebb felvilágosítás a 021/522-226-os telefonon vagy a 063/8-378-552-es mobiltelefonon kapható Szabó Gabriel-lánál.

Amit nem szabad kihagyni a jelentkezési lapról: név, lakcím, telefon, település irányítószámmal; iskola vagy művelődési egyesület, osztály, a felkészítő neve; az összeállítás címe, táji meghatározása és időtartama; énekes vagy hangszeres kategória, csoportok esetén hány fős az együttes; az elődöntő, amelyen részt vennének.

Jelentkezési határidő: 2011. március 30.

A 7 képe

Minden híradó, minden újság fő híre mostanában a Japánt megrázó (sosem látott erejű) földrengés és szökőár által okozott pusztulás és rombolás. No meg ama bizonyos atomerőmű, melyben – mi tagadás – nagy bajok vannak, ami biztosan lovat ad majd az atomenergia ellenzői alá. Képünkön: katonák mentik a lakosságot a romhalmazzá vált városokból...

Községi magyar nyelvi verseny

Március 12-én, szombaton tartották Vajdaság-szerte az általános iskolások községi magyar nyelvi és nyelvhelyességi versenyét. A Szabadka városhoz tartozó iskolák tanulói a Hunyadi János Általános Iskolában mérték össze tudásukat, 13 iskolából 73-an vettek részt e jeles versenyen.

A vendégeket elsőként az iskola igazgatónője, Szedlár Erika köszöntötte. Beszédében kifejezte nagyrabecsülését a magyartanárok iránt, akik lelkiismeretesen, fáradtságot nem ismerve végzik munkájukat: az anyanyelv-ápolást. Mindannyian tudjuk, hogy megmaradásunk feltétele a magyar nyelv használata, s ebben nagy szerepe van a pedagógusoknak. Az egyén anyanyelvének használatával juthat legkönnyebben magasabb képzettségi szintre, és tud hasznos tagja lenni a társadalomnak, annak az országnak, amelyben él. Ezért is nagyon fontos, hogy a diákok ilyen szép számban megjelentek, hogy összemérjék tudásukat édes anyanyelvünk ismeretéből. A házigazdát követően dr. Láng Irén, az újvidéki Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék vezetője szólt az egybegyűltekhöz. Kiemelte, hogy a község legjobb nyelvtanósai vesznek részt a versenyen, és a feladatok megoldása során az aktív tudásukat alkalmazzák, bizonyítva ezzel, hogy a tudást, aminek a birtokában vannak jól fel tudják használni.

A tanulóknak 90 perc állt a rendelkezésükre a teszt kitöltéséhez. Amíg a tanárok a feladatlapokat javították, a diákok csantavéri sétára indultak. Megtekintették a falu csodaszép templomát, valamint a közelgő nemzeti ünnep tiszteletére a temetőben megkoszorúzták az 1848-as szabadságharc emlékművét. Ezután következett az eredményhirdetés.

A verseny eredménye:

5. osztály

1. Csizmadia Klaudia, Majsai Úti iskola
2. Vajda Sztella, Majsai Úti iskola
2. Papp Sarolta, Kizúr István iskola
2. Katancsity Denisz, Széchenyi István iskola
3. Nagy Noémi, Hunyadi János iskola
3. Tolnai Zsófia, Miroslav Antić iskola
3. Halász Krisztián, Ivan Goran Kovačić iskola

6. osztály

1. Szalaji Natália, Miroslav Antić iskola
2. László Roland, Október 10. iskola
2. Lipták Ramóna, Miroslav Antić iskola
3. Ander Patrícia, Hunyadi János iskola
3. Korhecz Réka, Miroslav Antić iskola

7. osztály

1. Hubai Dóra, Hunyadi János iskola
1. Huszár Lídia, Vuk Karadžić iskola
2. Vukovity Krisztina, Petőfi Sándor iskola
2. Nagy György Anikó, Petőfi Sándor iskola
2. Csupák Viktória, Széchenyi István iskola
3. Samu Ágnes, Miroslav Antić iskola
3. Horvát Barbara, Miroslav Antić iskola
3. Nagy Dominika, Miroslav Antić iskola

8. osztály

1. Korhecz Dalma, Miroslav Antić iskola
1. Bártol Brigitta, Ivan Goran Kovačić iskola
2. Rudics Emese, Széchenyi István iskola
3. Stefanovity Gabriella, Vuk Karadžić iskola
3. Varjú Orsolya, Október 10. iskola
3. Odri Gizella, Majsai Úti iskola
3. Balog Emma, Petőfi Sándor iskola

A verseny legjobbjai április 15-én mérik össze tudásukat a körzeti versenyen.

Papírszalvéta, érem, könyv...

Talán nincs is olyan gyerek, aki ne gyűjtene valamit. Nem akármiket, hanem a számukra különlegeseeknek, fontosnak, értékesnek vélt tárgyakat, amelyek sok esetben ritkák, egyediek és szépek. Külön öröm őket rendezgetni, csoportosítani, meg persze gyönyörködni bennük. Különösen azok a tárgyak értékesek, melyekért meg is kellett dolgozni...

Az óbcesei Zdravko Gložanski iskola tanulói is gyűjtik a papírszalvétát, az érmeket, serlegeket, bélyegeket, kulcstartókat, az üres sörös- és szörpösdobozokat, meg a könyveket is. Beszélgetőtársaim, a nyolcadikos **Kalapos Karolina**, **Pap Enikő**, a hatodikos **Sápi Ferenc**, **Karácsonyi Csongor**, **Berkes Ádám**, **Rajslai Dália** és **Berec Tímea** elmesélik, hogy mióta és miért is gyűjtik a kedvenc tárgyaikat.

Timea nincs a közös képen, elmondja, miért:

– Később gondoltam meg magam, mikor már elkészült a fénykép, hogy én is szeretnék mesélni a kedvenc karkötőimről – magyarázza. – Ugyanis a nagyszüleim tanítottak meg a gyöngyfűzés technikájára, s tőlük kaptam a legtöbbet, de magam is készítettem már sokat. Nemcsak gyöngyből készült karkötő van a gyűjteményemben, hanem arany és bizsu is. Az aranyat az anyukámémtól kaptam. Az iskolába nem hordom őket, csak ünnepkor. Berkes Ádámtól kaptam egy ékszeres dobozt, s abban tartom a 40-50 karkötőt.

– Én meg fülbevalókat gyűjtök – teszi hozzá Enikő. Van vagy húsz darab. Sokat vettem, de kaptam is a szabadkai nagynéném-től, aki szintén gyűjti őket. Anyukám valamikor a bélyegeket meg a papírszalvétákat gyűjtötte. Ezeket nekem adta, s sokáig én is gyűjtöttem azokat is.

Dália is az édesanyja papírszalvéta-gyűjteményét bővíti, melyet még a dédnagymamája kezdett el gyűjteni.

– Rengeteg van – kezd a mesélésbe Dália –, két doboznyi. Nagyon szépek a régiek, azokat nem szoktam elcserélni. Csak olyanokat, melyekből kettő van. Ha szülinapra megyek, mindig szép szalvétákat tesznek az asztalra, s én kérek egyet-kettőt, hogy minél több legyen, meg kell a cserélnivaló is. A kereszttestvéremmel szoktam cserélni leginkább, mert ő is nagy gyűjtő. Az osztálytársaim közül is sokan gyűjtik, így Boglárka és Anita is. Velük is csereberélek. Nagyon sok tetszik közülük, így a karácsonyi, húsvéti díszítésű, s a rajzfilmfigurákat ábrázolókat is a kedvenceim. Van dr. Bubó, Tom és Jerry... s más rajzfilmfigurás szalvétám is. Nagyon szeretem őket nézegetni, rendezgetni. Gyönyörködöm bennük... Szeretek olvasni, s így nem csoda, ha a könyveket is gyűjtöm. Most is az anyanyelv nemzetközi napjára írt díjazott fogalmazásomért kaptam a könyvtárban egyet, a Cirkusz a dzsungelben címűt, s máris kiolvastam. Kiskoromban gyűjtöttem a Barbie babákat, de odaadtam az öt éves húgomnak, gyűjtse ő tovább.

A gyűjtők

Ferike szörpös-, sörösdobozokat gyűjt, s azzal díszíti a szobáját.

– Sok dobozom van már – meséli –, ugyanis Csongorral szoktunk cserélni. A szekrény tetején tartom őket, nehogy a kistestvérem elérje. Régen gyűjtöttem a sörösüveg kupakokat, s becseréltem Weifert pohárért. Van már négy darab. Mindössze 120 tetőt kellett adni érte. Nagyon szépek.

– Szintén szörpös fémdobozokat gyűjtök – kapcsolódik a beszélgetésbe Csongor –, van már vagy hatvan. A szobámban, a polcon tartom őket. Néha átrendezem, leporolom őket, meg gyönyörködöm bennük. Van többféle: amiben kávé volt vagy energiával, kóla. Nemcsak kapok, magam is szoktam venni dobozos szörpöt, s így szaporodik a gyűjteményem.

Tímea

– Én meg az ilyen dobozok nyitóját gyűjtöm – jelenti ki Ádám. – Magyarországon külön bolt van a gyűjtők részére, ahol még ezt is meg lehet vásárolni. A tesóm régen gyűjtötte, s nekem adta, hogy gyűjtsem tovább. Nagyon sok van már, legutóbb, mikor megszámláltam, 672 volt. Sok mindent lehet belőle készíteni. Nyakláncot, karperecet, kulcstartót is gyártottam már belőlük. A Baján élő barátommal szoktam cserélni.

Karolina és Ákos érmekeket gyűjt. De nem akármilyeneket!

– Hatéves korom óta járok cselgáncsedzésre – emlékezik vissza Ákos –, s van 78 éremem. Mivel a testvérem is ezt a sportot űzi, összesen 138 érmünk van. Tele van már a szobánk fala, s sokszor gyönyörködöm bennük. Legkedvesebb az aranyéremem, melyet Banja Lukán szereztem. Akkor még nagy érmekeket ajándékoztak. Az emléktárgyakat is gyűjtöm. A sok üveggolyó, kisautó, kulcstartó a németországi, franciaországi utunkra emlékeztet. A könyveket is szeretem. Ha Magyarországra utazunk, mindig sok-sok könyvvel térünk haza. Nemrég a könyvtárban is kaptam jutalomkönyvet a pályázaton elért szép eredményemért.

– Nagyóvodás korom óta karatezok, s azóta járok versenyekre – mondja Karolina. – Több mint száz arany-, ezüst- és bronzérem díszíti a szobám falát. Nemcsak a szüleim meg én, hanem a barátaim, barátnőim is gyönyörködnek bennük. A három serlegem is ott díszel a polcon. Azt üzenem a Jó Pajtás olvasóinak, járjanak karateedzésre, menjenek versenyekre, mert nagyon egészséges sport, s nagy öröm érmekeket kapni.

Koncz Erzsébet

Gyerekeknek lenni jó

Gyermekek. Gondtalanság, csupa móka és kacagás, játék és önfeledt szórakozás. Talán ezek azok a dolgok, melyek gyermekéveinket leginkább meghatározzák. Ekkor még nincs rohanás, idegeskedés, legfeljebb egy kis izgalom ellenőrző előtt, jut idő a barátokra, magunkra, kedvteléseinkre. Sok gyerek mégis arra vágyik, hogy felnőtt legyen, végre maga mögött tudja az iskolát és az állandó tanulást, és azzal a szabadsággal rendelkezzen, amivel a felnőttek is. Amikor viszont felnövünk, mégis sokszor sóhajtunk fel, bárcsak újra gyerek lehetnék!

A szabadkai Október 10. iskola ötödikeseit faggattuk a gyermekévek és a felnőttkor előnyeiről, hátrányairól, és próbáltunk rájönni, miért vágyunk olyan gyorsan felnőni, vagy mennyit lehet átmenteni a gyermeki gondtalanságból a felnőtt hétköznapijába.

Sebastian Márk gyerekfejjel a felnőttek világa után vágyakozik. Mint mondja, megvannak a gyermekkor előnyei, felnőttnek lenni mégis valahogy jobb lehet.

– Igaz, hogy amikor megcsináljuk a leckét, utána játszhatunk, de a legrosszabb, hogy egyáltalán van lecke és meg kell csinálni. Szerintem felnőttnek lenni jobb, mert nem kell iskolába járni, nincsenek házi feladatok. A felnőttek otthon nem dolgoznak, vagy csak ritkán, nekünk meg mindig van otthon is tanulnivalónk, és majdnem ugyanannyira kifáradunk, mintha dolgoznánk. De az is igaz, hogy mi gyerekek gondtalanabbak vagyunk, többet tudunk azzal foglalkozni, amit szeretünk, nem kell számlát fizetni, dolgozni, és van időnk játszani. Habár néha a felnőttek is szakítanak időt a barátaira vagy sportolnak, szórakoznak, a hobbijukkal törődnek. Például néha apukám csatlakozik hozzám és teniszezik velem, vagy este tévéznek, beszélgetnek anyuval.

Mészáros Dániel szeret gyerek lenni, ugyanakkor a felnőtté válásban az vonzza, hogy

tele van lehetőséggel és olyan dolgokban próbálhatná ki magát, amikben gyerekként nem.

– Néha vágyom arra, hogy felnőtt legyek, főleg mikor már nagyon elegendem van a suliból, az egész hétből, meg hétvégén is sokszor van program, például születnapok, és nem tudom magam kipihenni. Bár azért a felnőttek jobban kifáradnak, és nehezebben tudják beosztani a szabad idejüket. Nem hiszem, hogy jobb a felnőttek élete a gyerekekénél, de nekem rengeteg tervem van, és nagyon sok mindent kipróbálnék, amit gyerekként most még nem lehet. Például kipróbálnám magam a konyhában vagy filmet készíteni, számítógépes játékot tervezni. Ezt most még nem lehet. A csínytevés és a játék miatt a legjobb a gyermekkor. Meg vidámabbak, gondtalanabbak is vagyunk, és több időt tölthetünk a barátainkkal. A felnőtt életében nincs sok játék – véli Dani.

– Szeretek gyerek lenni, kivéve akkor, amikor megmondják, mit csináljak – mondja **Szöke Hilda**. – Gyermekkorban többet lehet játszani, táborokba járni, ismerkedni, a felnőtteknek szinte semmi sincs idejük, nekünk viszont a tanuláson kívül nincs sok dolgunk. Szerintem nagyon jó dolog gyereknek lenni és jó lenne mindig az is maradni, mert elmehetnek olyan helyekre, ahová a felnőttek nem, például én alhatok a barátnőmnél, de a felnőttek ilyet nem tesznek, több szórakozási lehetőségünk van, mint nekik, és azt vettem észre a nagyszüleimen, hogy nem nagyon szeretnek felnőttnek lenni. Ahogy az ember öregszik, újra visszatér a játékokhoz, a nevetéshez, velem a nagypapám nagyon sokat viccelődik, jókat szórakozunk együtt. A felnőttek sokszor idegesek, nincs idejük velünk foglalkozni, mert sokat dolgoznak, és talán csak azért jobb idősebbnek lenni, mert akkor több szabadságunk lenne, mint most.

Fehér Flóra mivel nagyon elfoglalt, úgy érzi, ha idősebb lenne, több ideje jutna egy-egy

dolgokra is. Most az iskolán kívül még zeneiskolába és angolórára is jár, és persze otthon még várja a tanulás is.

– Elég zűrös az életem, és alig van szabadidő, ezért ha felnőtt lennék, talán több időm lenne. Másrészt viszont a felnőtteknek ott van a munkájuk, a stressz, a házimunka, úgyhogy ez sem könnyű, de szerintem a különörök a munka mellett is belefértetnek az ember életébe. Mi azért sokkal vidámabbak, felszabadultabbak vagyunk, sokkal több időnk jut szórakozásra is. Szeretném, ha felnőttként is mindig vidám lennék. Szerintem megőrizhető a játék, a nevetés, viccelődés, ha igazán akarjuk, bár nehéz lehet, hiszen a felnőtteknek elég sok kötelezettségük van. Csak azért szeretnék annyira felnőni, mert sokkal több dolgot tehetnék, így viszont a szülők nem mindent engednek meg.

Tóth Dario szerint a gyermekkor és a felnőttkor mellett is szólnak érvek. A felnőttek autót hajtanak, sokat utaznak, a gyerekeknek pedig több szabadidejük van és az iskola is nyújt pozitívumokat.

– Érdekes dolgokat tanulhatok az iskolában, ez pedig jó, hiszen nagyon szeretem például a verseket, meg hát itt együtt lehetünk a barátainkkal, akik messze laknak. A felnőttek szerintem nem tudnak annyit foglalkozni azokkal a dolgokkal, amiket szeretnek, mert sokat dolgoznak, bár néha szakítanak rá időt. Én úgy gondolom, felnőttként is tudok majd jókat játszani, nagyokat nevetni, de persze vannak okok, amiért az ember megkomolyodik, például a betegség, időhiány, idegeskedés, veszekedések miatt. Ha ezeket a dolgokat nézem, felnőttnek sem jó lenni, de gyereknek sem, mert egy csomó dolgot tiltanak. Esetleg mikor már öreg leszek, akkor vágnai fogok rá, hogy újra gyerek legyek, de most talán fiatal felnőttforma lennék legszívesebben. Az az igaz.

Sztojánovity Livia

Tavaszi – vízen és víz alatt...

A hazai vizek óriása, a harcsa méternél hosszabbra nőhet, testtömege mászsanál is több lehet. Teste pikkelyek nélküli, nyújtott feje széles és lapos, szájní-lása nagy, benne apró, kefeszerű fogak ülnek. Jellemző a felső állkapcsán levő két, hosszú bajuszszál. Tavakban és folyókban egyaránt előfordul, éjszaka jár táplálék után, napközben a fenéken, rejtékében pihen. Májusban-júniusban párosan ívik. A hím gödröt készít a fenéken, a nőstény abba rakja le testkilogrammonként huszonnyolcezer-harmincezer ikrá-ját. Ezeket a hím kikelésükig őrzi. A harcsák előszeretettel ívnak az áradás által előtött részeken. Az alsó Tisza mentén éjszakánként többször is hallhattam a hatalmas halak talán ívás közben vagy két verekedő hím keltette hangos csobogását. A harcsa tápláléka rendkívül változatos, tulajdonképpen mindent zsákmányul ejt, amihez csak hozzáfér. Elkapja a fenék közelében úszó halat, lerántja a felszínen észrevett madarat vagy a túlsó part felé igyekvő rágszálót, a fiatal példányok viszont rovarokat és piócákat is fogyasztanak.

A vízirovaroknak is van egy nagy termé-tű, hazai képviselőjük, az óriáscsibor. Gazdag növényzetű tavakban, folyók holtágaiban és kubikgödrökben fordul elő. Négy-öt centimé-teres természetével a többi vízben élő bogár mel-lett valóban óriásnak látszik. Kitűnően repül. Amikor, sok évvel ezelőtt, gyakran éjszakáz-tam egy tóparti kutatóházban, jó néhányszor előfordult, hogy óriáscsibor vágódott a kivi-lágított ablaknak. Maga a bogár növényevő, lárvája azonban a vízben ragadozó életmódot folytat. Gyakori a hazai vizekben a csupán 1,5 centiméterre növe kis csibor is. Az előbbi kicsi-nyitett mása, és ugyancsak a dús növényzetű élőhelyeket kedveli. Életmódja is nagyobb ro-konáéhoz hasonló.

Nálunk nem fészkel, de ősszel és tavasszal rendszeresen átvonul a halászas. Halakkal él, ezért elsősorban a halastavak felett figyel-hetjük meg, amint a víz felett keringve, néha szítálva zsákmányra les. Tavasszal elsősorban áprilisban látjuk. A kiemelt halat fejével előre fordítva tartja, úgy viszi egy nyugalmas, jó ki-látást lehetővé tevő tőpőfa felé.

Márciusban már mindenütt énekelnek a mezei pacstírták, a legelő és tocsogók felett

Füreg gyík

Óriáscsibor

Szomorú estike

bíbicek csapongnak, godák, nagy pólingok, piroslábú cankok nászhangjait hozza a szél. A hó végén, hűvös időben április elején bújik elő téli pihenője után a réteken, legelőkön, árkok és vasúti töltések oldalában mindenütt előforduló fürgé gyík. Nevével ellentétben meglehetősen lassú mozgású, az apró gyíkok, az előző évben kelt fiatalok viszont jóval fürgé-bek. Párválasztás idején a hímek egyszerűbb „ruházata” szinte „kivirul”, nászruhát öltenek, oldaluk fűzöld színezetű lesz.

Kora tavasszal gyakran kerül elem a hold-szarvú ganéjtúr. A hím kicsit emlékeztet az orrszarvú bogárra, mert fején hosszú, kissé hátrafelé hajló szarvat visel. A párok tavasszal arasznýra a föld felszíne alatt készítik azt a kamrát, ahová trágyát hordanak. Ebből később a nőstények körte alakú galacsinokat gyúrnak. Mindegyikbe egy-egy petét raknak, és a galacsinokat a lárvák kikeléséig őrzi. A lárvák a galacsin belsejében maradnak, és a trágyát fogyasztják, de arra vigyáznak, hogy a galacsin külső kérge megmaradjon: ha falán netán repe-dés támad, azt gondosan eltömik, befalazzák. Csak ezt követőleg bábozódnak be.

Mezei pacstírta

Harcsa

A májusi cserebogár rajzása gyakran már áprilisban zajlik, és a bogarak bizonyos években nagy tömegben lepik el a fákat, az erdőben pél-dául a tölgyfákat, a kertekben a gyümölcsfákat. Ha ez utóbbiak ágait hajnalban jól megrázzuk, a földre hullanak a kissé még dermedt bogarak, amelyek összegyűjtve kitűnő, fehérjében gaz-dag baromfitáplálékot jelentenek. Valamivel kisebb, de hasonló rovar az erdei cserebogár. A homoktalajokat kedveli. Míg a májusi cse-rebogár előtör a mindig fekete, erdei rokonáé barnászörös. E színük és testméreteik alapján a két fajt könnyen elkülöníthetjük.

Hazánkban három tücsökmadárfaj fészkel, közülük a réti tücsökmadár a legritkább. Újab-ban terjeszkedik egyre több helyen hallani a hímekek valójában a rovarokéra emlékeztető énekét. Két fajtársával szemben a réti tücsök-madár felül szürkésbarna alapon jól láthatóan feketén foltozott. Régebben az úgynevezett maradvány- (reliktum) területek madara volt, ma már azonban a még nem záródott, fiatal ültetett fenyvesekben, valamint a bokros, ga-zos vágásokban is megtaláljuk. Május elején érkezik ettől kezdve hallható az egyébként rendkívül rejtett életmódú madár éneke.

A nyílt területeket járva egyre több virágot csodálhatunk meg. Április végén már virít a csinos kis gubóvirág, májustól ha nem is lát-ványos színpompával, de virágoznak a perjék, mindenütt sárgállik a pitypang, pirosan virít a farkaskutyatej, és estefelé kezdenek illatozni a szomorú estike lila virágai.

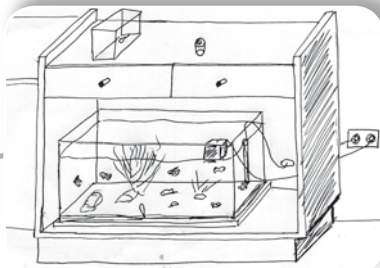
A homokos, laza kötésű, száraz, ritkásan benőtt talajokon figyelhetjük meg a gyors mozgású homoki gyíkot. Karcsú termé-tű, hosszú farkú gyík, a hím hátán hosszanti zöld csík húzódik. Gyakran láttam példányait halas-tavak gátjain, és azt tapasztaltam, hogy csak meleg, napsütéses időben tevékenyek. Akkor viszont villámgyorsak. De azért annak is tanú-ja voltam, amikor a szalakóta volt az ügyesebb, és felkapta a fű közül az óvatosságról néhány pillanatra megfélemedezett kis gyíkot.

Sch. E.

Holdszarvú ganéjtúr

Háziállataim

Az én háziállataim a halak. Van belőlük százhuszonhat darab. A szobámban, egy 60 literes akváriumban tartom, és halkájával etetem őket. Főleg proteines kajával, hogy gyorsabban nőjének. Van még két kisebb akvárium, amelybe átrakom azokat a halakat, amelyek ívni készülnek. Most különraktam egy szifót és egy gupit. Két hét múlva várhatóak a kishalak. A százhuszonhat hal huszonöt fajta: gupi, szifó, black moli, yellow, dinodárió, aranyhal, algázó, turkáló, skalár, fantomlazac, foltos moli, arany gupi, xifo... Élvezettel takarítom az akváriumot, mert ilyenkor mindig ki kell fogni a halakat a szákkal (hálóval). De az elég unalmas, mikor a vizet kell hordozgatni az akváriumba. Nagyon szeretem nézni, ahogy zavarócskázna.

Makra Imre, 7. osztály, Óbecse

ÁLLATKIRAKAT

Az én kutyám

Az én kutyámat Gombócnek hívják. Október 1-jén született. Fekete színű, rövid farkú. A szőre is rövid. Lógós a füle. Hím, vagyis fiú. Labrador a fajtája. Az ilyen fajta kutya nagyon szereti a havat és a vizet. Tud úszni. Mindent szeret, még a zöldséget is megeszi. Kedvence a hús. Olyan okos, hogy nyáron, amikor nagyon meleg volt, ázott magának gödröket, azokba feküdt, így hűtötte a testét. Gyakran szoktam vele játszani. A kutyuskám nagyon erős és nagy, de azért nagyon szereti a gyerekeket és mindenkit. Egy éjjel nem volt aktív, pedig ő egy nagyon életvidám állat. Sejtettük, hogy itt valami baj lesz. Hát, sajnos, így is lett. Reggelre sokat hányt, még vért is. Nagyon megsajnáltam, és követeltem a szüleimtől, hogy vigyék el az állatorvoshoz. El is vittük. A doktor megmondta, hogy macskapestises. Ez súlyos betegség az ebeknél. Enni sem, de inni sem tudnak ilyenkor. Majd sírva fakadtam, amikor meghallottam, hogy ilyen súlyos az állapota. A doki pedig mondta, hogy ne sírjak, mert meggyógyítja, csak hoz-

zuk el hozzá három napon át. Így is történt. Vittük három napig. Kapott oltásokat egy évre, hogy ne kapja el ezt a csúnya és rossz betegséget. Tablettát is kapott. Nagyon jól kezelte a helyzetet a doktor úr. Mikor felépült a kutyám, újra erős lett, még erősebb, mint volt. Rendkívül jó házőrző, csahos is. Mindenkit megugat, akit nem ismer. Minden ismerősünk és rokonunk megismogatja Gombit. Majdnem mindennap bebolhaporozzuk, de mindig más helyen. Gyakran sétáltatjuk.

Azt remélem, hogy többet nem betegszik meg, mert ez is untig elég volt, remélem sokáig fog élni.

**Romic Márta, 4. c osztály
Duro Salaj iskola, Szabadka**

A vadászat

Szép szombat reggelre ébredtem. Furcsa zajt hallottam a konyha felől, és bementem megnézni, mi az. Ahogy beléptem, a polcra egy egérke nézett rám rémült szemekkel. Nagyon megijedtem, és felugrottam a székre. Olyan nagyot sikoltottam, hogy anyuék felébredtek. Anya bejött, és megpillantotta a kicsi egeret. Persze ő is felugrott a székre. Addigra már apa is odaért, és megnyugtattott bennünket. Kergettük az egeret az egész konyhában, de nem sikerült elkapni. Másnap beleragadt a ragasztóba. Megsajnáltam. Megkértem apát, hogy ne öljük meg. Engedjük el.

Így hát az udvaron elengedtem az egeret, remélve, hogy nem esik semmi bántódása.

**Iván Katarina, 4. b osztály,
Nikola Đurković iskola,
Bácsfeketehegy**

Teknősöm

Az én teknősöm akváriumban él. A teknősnek fekete a szeme. A bőre barna színű, picike a farka. A lábain karmok vannak. Fűvel táplálkozik. A teknősöm kedves, aranyos, félénk, barátságos. Szeretném, ha lenne még egy teknősöm, hogy sokat játszak vele.

Torma Teréz, 4. c osztály, Duro Salaj iskola, Szabadka

A róka

A róka az egyik legravaszabb állat a világon, és nagyon okos. A bundája vörösesbarna, lompos farka kicsit világosabb. Orra hegyes. Színe az évszakok szerint változik. A róka nemcsak ravasz, hanem óvatos is. Nagyon sebesen tud futni. Faodúban él, de

sziklahasadékban is meg tud bújni. Kisebb, mint a farkas. A rókának több fajtája van: sivatagi róka, sarki róka és erdei róka. A bundája értékes.

Szerintem a róka nagyon értékes állat. Ezt bizonyítja az is, hogy sok mesében és versben megemlítik.

**Pintér Dániel, 4. d osztály
Kizúr István iskola, Szabadka**

Házi kedvencem

Az én házi kedvencem egy fiatal macska. Őt a mamámtól kaptuk. A cica neve Foltos, mert a szőre barna, fehér és krémszínű. A tappancsa rózsaszín és puha, a szeme zöldeskék. Jól él a cica, mivel apukám műhelyében, a kályha mellett, egy dobozban lakik. Nagyon szereti a maradékot, de a macskátelt is megeszi, ha van a háznál. Mikor hazaérek az iskolából, az ajtó vagy a kapu előtt vár. Ha a kistestvérem hazaér a mamától, odamegy Foltoshoz, és jól megnyúzza. Először elkezd zavarni, aztán felveszi és elcipeli az udvarunkban lévő nagy lyukhoz, végül beledobja az ártatlan állatot a gödörbe. Ebből is látszik, mennyire szereti a macskát. Foltos mégis nagyon kedveli és barátságos vele, de ha valaki idegen jön hozzánk, és látja, hogy szükségünk van rá, azonnal ott terem.

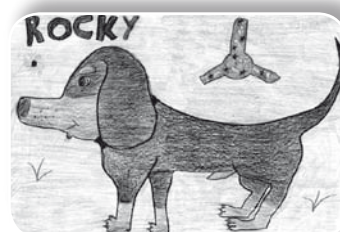
Nagyon szeretem ezt a cicát, mert jószívű és puha, bársonyos szőre van. Remélem sokáig él nálunk.

Apró Andrea, 4. c osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Kutyusom

A kutyám egy fajtiszta taci. Fiú. Neve Rocky. Barna színű és hatalmas fülű.

Két hónapos korában vettük egy bácsitól. Mikor elhoztuk, kicsit kövér volt, és mivel még nem ismert minket, félt tőlünk. Otthon aznap délután találkozott a kismacskákkal. A cicáknak nem nagyon tetszett az új jövevény. Pár nap múlva megbarátkoztak. Együtt ettek és aludtak. Most egy és fél éves. A télen Rocky és Zivatar nevű cicánk sokat alludtak együtt, mert hideg volt és fáztak. Ha Rocky ad nekünk pacsit, jutalomfalatkát kap. Kedvenc eledele a csont és a jutalomfalatka. Nagyon sokat játszunk

együtt. Ő az én családom egyetlen egy kutyusa. Egyszer vettem neki egy rágókát és még aznap szétrágta. Apa csinált neki egy újat gumiból. De nem játszik vele.

Nagyon szeretnék részt venni vele egy kutyakiállításán. Remélem, hogy még sokáig fog élni.

**Vituska Viktória, 5. c osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

HOROG

Botos kölönte

Cottus gobio (Linnaeus, 1758)

Ismertetőjegyek. Elöl hengeres, hátulsó részén oldalról összenyomott, megnyúlt testű hal. Feje nagyon széles, fölülről lapított. Szája nagy, csúcsba nyíló, szöglete eléri a szem elejének vonalát, állkapcsain apró fogacskák ülnek. Szeme magasan helyezkedik el, aránylag nagy, de átmérője kisebb az orr hosszánál. Két hátúszója szorosan egymás mellett helyezkedik el, az elsőben 6–9, a másodikban 15–18 osztatlan sugár található. Farkalatti úszójának sugárszáma 10–13, farokúszójának széle domború. Hasúszói, amelyek rendszerint nem érik el a végbélnyílást, a jól fejlett, széles mellúszók alatt foglalnak helyet. Teste csupasz, pikkelyei egyáltalán nincsenek, oldalvonala teljesen végighúzódik a testén, egészen a farokúszóig. Sárgásszürke alapszínét sötétbarna foltok márványozzák. Mell-, hát- és farokúszóján sötétebb harántsávokat visel, az anális és a hasúszó legtöbbször foltosan. Apró természetű hal, jól fejlett példányai 10–12 cm hosszúak.

Hasonló fajok. Nagyon hasonlít hozzá a cifra kölönte, de annak oldalvonala a test hátsó részén, a hátúszó vége alatt megszakad, és minden úszóját, tehát az anális és a hasúszóját is sötétebb harántsávok díszítik, valamint hosszú hasúszója legtöbb esetben a végbélnyílásig ér. A hazai halfajok közül a gébek hasonlítanak hozzá valamelyest, de a gébek testét pikkelyek borítják, fejük keskenyebb, és a hasúszóik egymással tapadókoronggá nőttek össze.

Környezet. A tiszta, sebes sodrású, köves és kavicsos medrű folyóvizek áramláskedvelő hala. Elterjedési területén a pisztrángos hegyi vizekben gyakori, de a mi csekély vízhozamú középhegységi és dombvidéki patakjainkban nem él. A nagyobb folyók pér- és paduczonájában is otthon érzi magát, sőt néhol a márnázóna felső régiójában is előfordul, ha a víz hőmérséklete nem emelkedik túlságosan magasra, és a tisztasága is megfelelő.

Táplálék. Táplálékát, ami főleg rovarlárvákból, puhatestűekből és egyéb fenéklakó gerinctelen állatokból áll, a meder kövei alól és a görgetett hordalékból szedegeti össze. Alkalomadtán apró halivadékok is zsákmányol.

Szaporodás. Kétéves korban válik ivaréretté, március-áprilisban szaporodik. A hímek a kövek és nagyobb kavicsok alá barlangszerű üreget készítenek. A nőstények ennek a tetejére ragasztják fel iváskor a beérlelt mintegy 100–200 ikraszemet. A megtermékenyített ikrát a hímek őrzik.

Elterjedés. Európai elterjedésű faj, amely kontinensünk legészakibb és legdélibb területeit kivéve, az Atlanti-óceán partjaitól az Urál hegységig megtalálható. Gyakori a Kárpát-medence peremrésein és magasabb hegységeinek vizeiben is.

Jelentőség. Gazdasági szempontból a botos kölöntének nincs jelentősége. Nemzetközi értékelés szerint Európa sebezhető halai közé tartozik.

Harka Ákos-Sallai Zoltán:

Magyarország halfaunája című könyve nyomán

Gébek és kölönték

A botos kölönte...

...és a folyami géb jellegzetes hasuszonya

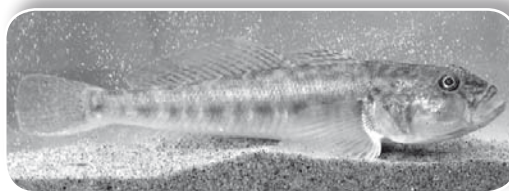
A botos kölönte bemutatása elkerülhetetlené teszi a gébek azonnali ismertetését. Ennek több oka is van. Elsőként azt kell említeni, hogy szűkebb hazánk területén sem botos kölönte, sem cifra kölönte nem él. Ugyanakkor hatféle géb található, melyek közül négy faj tömeges. A horgászok pedig igencsak hajlamosak arra, hogy a gébeket lekölöntézzék. Érvényes ez a szerb nyelvre is, vízpartjainkon bevett szokás, hogy a glavoč (géb) helyett a peš (kölönte) elnevezést használják. Szóval teljes a káosz. De most és itt azonnal rendet teremtünk!

Mint a fenti leírásból is kiderül, a gébek teste pikkelyes, a kölöntéké pikkelytelen; a gébek hasúszói tapadókoronggá nőttek össze, a kölöntéké szétválasztottak; Vajdaság vizeiben gébek élnek, a kölöntékkel való találkozás végett távolabbi tájakra kell utazni.

Csak hogy a régmúltban vidékünkön sem éltek gébek! Természetes úton terjeszkedő (invazív) családról van szó, amely a Fekete-tengerből felúszott a Dunán, majd meghonosodott. Elsőként a tarka géb érkezett, még valamikor a 19. században. Mintegy száz évvel később a folyami géb követte, évtizednyi idővel később megérkezett a Kessler-géb, néhány év múlva pedig a feketeszájú géb is. Ez a négy géb immár tömeges vizeinkben, de előkerültek a Szirman-géb és a csupasznyakú géb bizonyító példányai is.

Tarka géb

Folyami géb

Feketeszájú géb

Kessler-géb

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

Március 24.

Gábor, Karina, Ella, Katalin, Gabriella és Simeon napja.

Gábor: Héber eredetű bibliai név, a Gabriel magyar alakváltozata. Jelentése: Isten embere, Isten bajnoka vagy „Isten erősnek bizonyult”. Az evangéliumok és a hagyomány szerint Gabriel választotta szét a Vörös-tenger vizét, amikor a zsidók Egyiptomból menekültek. Az iszlám úgy tartja, hogy Gabriel (Gibril, Dzibril) az Igazság szelleme, aki lediktálta Mohamednek a Koránt.

Karina: Olasz, görög, német, svéd, dán eredetű. Jelentése: csinos, becses.

I. e. 1. III. 24. – 2012 éve történt

Az örömhír ünnepe. Gabriell hírt hoz Máriának: 9 hónap van Jézus születéséig.

1874. III. 24. – 137 éve történt

Budapesten megszületett Harry Houdini (valódi nevén Erik Weisz) mágus és szabaduló művész.

Március 25.

Iré, Írisz, Kristóf, Mária, Lúcia, Cézár és Mátka napja.

Írisz: Görög eredetű mitológiai név, a földet az éggel egybekötő szivárvány istennőjének, az istenek egyik hírvivőjének a neve. Eredeti jelentése: szivárvány; a mai névadást befolyásoló újabb jelentése: nőszirm (virágnév). Más magyarázatok szerint jelentése: hirmondó, gyors lábú, aranyos szárnyú szűz leány.

Mátka: Újabb keletű magyar névalkotás a hasonló közszókból. Jelentése, a szó maga (jegyes).

1881. III. 25. – 130 éve történt

Megszületett Bartók Béla világhírű magyar zeneszerző és népdalgyűjtő. A pozsonyi gimnazista-évek után 1899-ben került Budapestre, a Zeneakadémiára. Itt ismerkedett meg Kodály Zoltánnal, akivel életre szóló, szoros szakmai és baráti kapcsolata alakult ki. Bartók egyszerre volt tökéletes népzene kutató, zenetanár, zongorista és zeneszerző.

421. III. 25. – 1590 éve történt

Megalapították Velence városát.

Március 26.

Emánuel és Tormás napja.

Emánuel: A héber eredetű bibliai név az Immánuél névből származik. Jelentése: velünk az Isten.

Tormás: Régi magyar személynév, a torna növénynevéből származik.

1804. III. 26. – 207 éve történt

Bécsben meghalt Kempelen Farkas polihistor, természetbúvár, a 18. század egyik legjelentősebb magyar tudósa és feltalálója.

1911. III. 26. – 100 éve történt

Megszületett Tennessee Williams amerikai író, költő. Világhírű drámái: A vágy villamosa, Macska a forró bádorgató, Az ifjúság szép madara és a Múlt nyáron hirtelen.

Március 27.

Hajnalka, Ágoston, Auguszt, János és Alpár napja.

Hajnalka: 19. századi névalkotás a hajnal közszóból. Ez a kicsinyítő képzős név egyben virágnév is.

Alpár: Török, magyar eredetű név. Jelentése: hős férfi.

1239. III. 27. – 772 éve történt

IV. Béla engedélyével beköltözött Magyarországra Kötöny kun fejedelem és népe. Mielőtt magyar földre léptek, megkeresztelkedtek.

1676. III. 27. – 335 éve történt

Megszületett Borsban II. Rákóczi Ferenc fejedelem, gróf Zrínyi Ilona fia.

1962. III. 27. – 49 éve ünnepeljük a színházi világnapot

A Nemzetközi Színházi Intézet bécsi közgyűlése 1962-ben elhatározta, hogy megemlékeznek a Párizsban működő Nemzetek Színházának 1957-es évadnyitójáról.

Március 28.

Gedeon, Johanna és János napja.

Gedeon: Héber eredetű bibliai név. Jelentése: kétélű kard, kardforgató, sebzett kezű, romboló, pusztító, harcos, vágó.

Johanna: A János férfinév latin Johannes formájának a női megfelelője. A héber Johanan név görög Johannesz változatából (ill. ennek a hasonló hangzású latin Johannes formájából) származik. Jelentése: Jahve megkegyelmezett.

1592. III. 28. – 419 éve történt

A dél-morvaországi Nivnicében megszületett Jan Amos Komenský (Comenius) cseh teológus, aki a modern pedagógia megalapítója volt, és egy ideig Magyarországon, a sárospataki kollégiumban is tevékenykedett.

1871. III. 28. – 140 éve történt

Kiáltottak a párizsi kommünt, ami egy fajta szocialista államszervezet volt. A kommün a párizsi község tanács, franciául: Commune de Paris. A kommün kikiáltását sok munkástüntetés előzte meg. Március 28-án megválasztották a kommün tagjait. A tagok nem mind voltak kommunisták és marxisták, voltak köztük radikálisok, republikánusok is. A kormány kilenc bizottságból állt, a magyar Frankel Leó volt a közmunkabizottság elnöke.

Március 29.

Auguszt, Bertold, Jónás és Taksony napja.

Auguszt: Az Augusztusz férfinév női párja, amely latin eredetű név. Jelentése: magasztos, fennkölt.

Taksony: Török eredetű régi magyar név, Árpád fejedelem unokájának, a negyedik magyar nagyfejedelemnek, az összes Árpád-házi király ősenek a neve volt. Jelentése: jóllakott, elégedett, vad, kegyetlen, féktelen, szilaj.

1464. III. 29. – 547 éve történt

Székesfehérvárott királlyá koronázták az 1458. óta uralkodó Hunyadi Mátyást.

1885. III. 29. – 126 éve történt

Szabadkán megszületett Kosztolányi Dezső költő, író, publicista, a Nyugat egyik szerzője. Legismertebb művei: A szegény kisgyermek panaszai (versciklus); Nero, a véres költő; Édes Anna; Pacsirta (regények).

Március 30.

Zalán, Izidor és Gúdjó napja.

Zalán: Anonymus szerint a honfoglalás előtt a Duna-Tisza közén uralkodó vezér neve Salanus volt. Ezt a nevet a Tisza torkolatánál fekvő Slatkamen (Szalánkemén) helységnévből alkotta a krónikáiró. A helynév szláv eredetű, a jelentése: sós kő. A személynév eredeti olvasata Szalan lehetett. A név mai formája 19. századi téves olvasat alapján, Vörösmarty Mihály Zalán futása című hőskölteménye nyomán vált ismertté. Az erdélyi Zalán helységnév szintén szláv eredetű. A jelentése: sós (patak, forrás).

Izidor: Görög eredetű név. Jelentése: Ízisz (egyiptomi istennő) ajándéka.

2002. III. 30. – 9 éve történt

A windsori kastélyban 101 éves korában meghalt Erzsébet brit anyakirályné (eredeti nevén: Elizabeth Angela Marguerite Bowes-Lyon), aki a királyi család tagjaként VI. György, Nagy-Britannia és Észak-Írország királyának felesége és II. Erzsébet királynő édesanyja volt. 1900. augusztus 4-én született Skóciában Lord Glamis, Strathmore grófjának kilencedik gyermekeként. 1923-ban kötött házasságot Albert herceggel, V. György király kisebbik fiával. A király halála után idősebb fia, VIII. Edvárd lépett a trónra, aki azonban hamarosan lemondott, hogy a kétszer elvált amerikai állampolgár Wallis Warfield-Simpson asszonyt feleségül vehesse. Így 1936. december 11-én az új király Albert herceg lett, VI. György néven. A II. világháborúban a királyi család példamutatóan viselkedett, még London bombázása idején sem hagyták el a fővárost. 1952-ben meghalt VI. György, és leánya, II. Erzsébet követte a trónon. Az anyakirályné rendkívüli tiszteletnek örvendett alattvalói körében hosszú élete során. Április 9-én temették el Londonban.

1867. III. 30. – 144 éve történt

Az Amerikai Egyesült Államok megvásárolta Oroszországtól Alaszkát 7 200 000 dollárért.

Cantata Profana

Százharminc évvel ezelőtt, 1881. március 25-én született Nagyszentmiklóson (ma: Sănnicoulu Mare, Románia, közvetlenül Makó alatt, a hármashatárnál) Bartók Béla, a nagy zeneszerző, zenekutató és zongoraművész. Tanulmányait Nagyváradon, Besztercén, Pozsonyban végezte, Erkel László tanítványaként. Tizennyolc évesen a budapesti Zeneakadémia hallgatója lett, zongora szakon. Első külföldi turnéját 1903-ban tartotta, amin Kossuth-szimfónia című művét mutatta be. Ezután Dohnányi Ernőnél képezte tovább magát, 1907-től pedig a Zeneakadémia zongoratanára lett. Korai kompozíciói Brahms, Schumann, a késői Wagner, Liszt és Dohnányi zenéjével mutatnak rokonságot. Az 1910-es évek végén az Operaház mutatta be A fából faragott királyfi című táncjátékát és A kékszakállú herceg vára c. operáját, melyek sikert jelentettek számára. Érdeklődése ezután a népzene kutatás felé fordult, Kodály Zoltánnal együtt tíz éven keresztül járta az országot, népdalokat gyűjtve. A magyar mellett más nemzetiségek zenéi is foglalkoztatták, román, szlovák és arab népzene is kutatott. Népzenei elemekből építkező szerzeményeire sokáig nem figyeltek fel.

Nem volt egyszerű, mint a neki népdalokat éneklő emberek. Érzékeny természetének megfelelően emberi kapcsolatait is korlátozta. Amerikában is magyar volt, és igyekezett távol tartani magát mindenkitől.

A 20-as években koncertkörútjai során beutazta az egész világot, és megkezdte népzene gyűjtésének tudományos feldolgozását. 1923-ban írta Tánccsüvit, '30-ban a Cantata Profana című műveit. Műveit diszsonáns, válsághangulatot kifejező hangzásvilág jellemezte, amit abban az időben sokan elutasítottak. Fiatal előadóművészek és kritikusok révén mégis lehetővé vált, hogy bemutatásra kerüljenek.

Az 1930-as években készült zenéit és írásait viszont már elismeréssel fogadták. „Mai ember, minden idők legvadabbikának embere, próbál mindenek előtt ember lenni; s ha felfogtad, mit jelent embernek lenni, csak akkor törődhetsz hazával, társsal és baráttal” – mondta 1935 januárjában.

Öt évvel később, 1940-ben politikai okok miatt elhagyta az országot, és az USA-ba költözött. A Bostoni Szimfonikusok felkérésére már a tengerentúlon írta meg a Concertót, illetve Yehudi Menuhin-nak a hegedű szólószonátát. A háború után haza kívánt térni, de ebben súlyos betegsége, majd halála meggátolta. 1945. szeptember 26-án déli 12 óra előtt elhunyt. Temetésén csak néhány ember vett részt. Majdnem 42 év elteltével nyugodhatott csak meg, mert hamvait hazavitték Magyarországra, s a Farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomra 1988. július 7-én.

Bartók Béla – Kassák Lajos

Azeneértőként is autodidakta Kassák már az 1910-es évek elején fölismerte Bartók művészetének jelentőségét. Első élménye az egyik házikonzerten hallott Allegro barbaro volt. A Tett című folyóirat szerkesztőjeként vers és kritika közlésével hozzájárulni törekedett ahhoz, hogy Bartók a kortárs magyar zenei életben elnyerje az őt megillető nyilvánosságot és megbecsülést. 1915-ben személyesen is megismerkedtek.

Bartók érdeklődéssel és szimpátiával figyelte A Tett és a Ma körül csoportosuló magyar avantgárd mozgalom törekvéseit. A kölcsönös rokonszenv alapja az a – Juhász Gyula kifejezésével élve – „lelki forradalom” volt, mely Bartók ekkori műveit, valamint a Ma irodalmát és képzőművészetét jellemezte. Bartók két alkalommal is adott kéziratot a Mának, olyan fontos műveinek egy-egy részletét engedve át közlésre, mint az Öt Ady-dal, az op. 14-es Zongoraszüvit és A fából faragott királyfi. A Ma 1917 decemberétől 1919 májusáig rendezett budapesti és vidéki matinén szinte minden alkalommal hallható volt a zeneszerző egy vagy két zongoraműve a nyilvános előadásukat misszióknak tekintő fiatal művészek, Hevesi Piroska, Baranyi János és Freund Etelka tolmácsolásában. Kassákék Bartók iránti nagyrabecsülésének, a zeneszerző és a magyar aktivisták együttműködésének művelődéstörténeti

jelentőségű dokumentuma a Ma 1917. június 15-i zeneszáma és az 1918. februárjában megjelent Bartók-szám.

A folyóiratszerkesztő és mozgalmosvezető Kassák Bartók-missziója a bécsi emigráció idején is folytatódott. Kapcsolatuk érdekes epizódja, hogy a magyar avantgárd ekkor már Európa-szerte ismert vezére kéziratot kért Bartóktól a Moholy Nagy Lászlóval közösen szerkesztett Új művészek könyve című antológia számára. A bécsi Ma első és utolsó irodalmi-zenei rendezvényén Bartók-mű is elhangzott. Az 1920. november 21-i Ma-est zongoraművész-szólístája Balázs Béla Érní von Lamadin művésznéven föllépő nevelt lánya volt.

Az 1930-as évek elején a Kassák vezette Munka-kör népdalkórusa számára példa volt Bartók munkássága. Az előzmények után szinte magától értetődő, hogy Kassák 1937. március 21-i születésnapján szerzői estjének műsorán Bartók-mű is szerepelt. Kassák nevelt lánya, Nagy Etel – a költő Vas István első felesége – Bartók hatására törekedett egy új magyar táncművészeti stílus megteremtésére. Az 1930-as évek végén Kassák számára Bartók a kor drámai feszültségeinek, a tragikus előérzeteknek a megszólaltatója volt. E Bartók-élmény maradandó emléke a Sötét egek alatt című kötetben megjelent A mérleg serpenyője című költemény.

Kosztolányi, a műfajteremtő

1885. március 29-én Szabadkán született Kosztolányi Dezső író, költő, műfordító, újságíró. Gimnáziumi tanulmányait Szabadkán kezdte, kitűnt az iskola önképző-körében. 1901. október 26-án a Budapesti Napló közölte versét. 1903-ban néhány hónappal az érettségije előtt kizárták a gimnáziumból. Szegedre iratták át, majd vissza Szabadkára, magántanulóként. Jele-sen érettségizett, jutalmul Abbáziába ment nyaralni. Tanulmányait a budapesti egyetemen, magyar–német szakon folytatta. Barátságot kötött Babits Mihállyal és Juhász Gyulával, állandó szereplője volt Négyesy László stílusgyakorlatainak. 1904-ben a bécsi egyetemre iratkozott át. Októberben a Bácskai Hírlap munkatársa lett. 1905-től rendszeresen írta Heti leveleit. 1905-ben újra a pesti egyetemre járt, de tanulmányait nem fejezte be. 1906-tól a Budapesti Napló belső munkatársa lett.

1907-ben megjelent első verseskötetét (*Négy fal között*) Ady ironikus kritikával fogadta. 1908-ban Az induló Nyugat szerzője lett. Versciklusa, *A szegény kisgyermek panasza*i (1910) rendkívül népszerűvé tette. 1913-ban feleségül vette Harmos Ilona (írói nevén Görög Ilona) színésznőt. Megjelent *Modern költők* című műfordításkötete. 1915-ben megszületett fia, Kosztolányi Ádám. 1919 végén az Új Nemzedék munkatársaként vitatható értékű cikkeket írt e lap Pardon című rovatába. Politikai nézeteinek lehiggadását jelezte, hogy a Pesti Hírlap munkatársa lett. *Nero, a véres költő* című regényének 1924-i német kiadásához Thomas Mann írt előszót. 1922 és 1924 között írt verseiből alakította ki *A bús férfi panasza*i című versciklusát. 1924-ben megjelent *Pacsirta* című regénye, melyet 1925-ben az *Aranysárhány*, 1926-ban az *Édes Anna* követett. E regénye-ivel a magyar prózairodalom legnagyobbjai közé emelkedett. Tevékeny szerepet vállalt a nyelvművelésben, cikkek sokaságában támadta a nyelvhasználat idegenszerűségeit. Novelláiban új hőse jelent meg: Esti Kornél-ban saját „másik énjét” is ábrázolta.

A Tollban 1929. júl. 14-én megjelent az Ady-revíziót meghirdető írása: Az írástudatlanok árulása (Különvélemény Ady Endréről). Hatalmas vihart kavart, megosztotta az irodalmi közvéleményt. Hajdani barátai – közöttük Babits Mihály – vele szemben foglaltak állást. Az Esti Kornélt (1933) Babits fenntartásokkal fogadta. Hajdani barátságuk megszakadt.

1930-ban a Kisfaludy Társaság tagjai közé választotta, ugyanebben az évben a Magyar PEN Klub elnöke lett.

1933-ban megszületett e korszakának összefoglaló műve, a *Számadás* című szonettciklus, 1935-ben pedig *Számadás* című verseskötete. 1933 nyarán jelentkeztek később végzetessé váló betegségének első tünetei. Ez év őszén írta a *Hajnali részegség*et. 1935-ben megismerkedett a *Szeptemberi áhítat* ihletőjével, Radákovich Máriával, utolsó nagy szerelmével. 1936 januárjában betegsége ismét súlyosra fordult, Stockholmban kezelték. *Tengerszem* címmel jelentek meg összegyűjtött elbeszélései. Budapesten halt meg 1936. november 3-án.

Halála után legjelesebb kor- és nemzedéktársai búcsúztatták. 1936–1940 között összegyűjtött munkái, *Szeptemberi áhítat* címmel kiadatlan versgyűjteménye, 1940-től 1947-ig a Nyugat kiadásában hátrahagyott művei (1–11) jelentek meg.

Utóélete nem volt zavartalan és nagyságához méltó. 1948-tól hét évig nem jelenhetett meg műveinek új kiadása. Az ötvenes évek irodalompolitikája az ő írásain szemléltette „az erkölcsi normák felbomlását”. 1954-ben jelentek meg *Válogatott novellái*. A későbbi korszakok irodalomszemlélete

igazi helyén, irodalmunk legnagyobbjai között értékeli.

Költészetében *A szegény kisgyermek panasza*i és utolsó korszakának nagy versei jelentik a csúcst. Az előbbiben egy európai életérzést fejezett ki nagy művészettel és beleérzéssel; utolsó korszakának alapérzése a részvét és emberség, melyeket felvilágosult racionalizmusa fogott keretbe.

Költői tevékenységének szerves kiegészítői műfordításai, melyekben szabadon csapongott a világirodalomban, nem hűségre, hanem szépségre törekedve.

Regényei és elbeszélései a magyar próza egyik csúcspontját jelentik. Rendkívüli hatást tett irodalmunkra: Márai Sándor, Ottlik Géza, Esterházy Péter tisztelgetek emléke előtt.

Cikkeiben ugyancsak műfajteremtőnek bizonyult: a magyar tárcírási mestere volt, személyes reflexióival gazdagította a bemutatott élettényeket. Bírálati a magyar impresszionista kritika kiemelkedő teljesítményei; nagy megértéssel és beleérzéssel elemzett minden művet és jelenséget.

Pásztorkodásom időszaka (Kukorica Jancsi önéletrajzának töredéke)

Én, Kukorica Jancsi korán megízleltem ezt a munkát. A gazdám, vagyis nevelőapám juhait őriztem már gyerekkoromban is. Mondhatni, jól ment dolgom, mert leginkább a patak melletti füves területen legeltettem, hogy kedvesemet, Iluskát is láthassam, aki a patakban mosott. Leterítettem a subámat. Magam mellé tettem karimás kalapomat, elővettem furulyámat, és vidáman fújni kezdtem. Bú nélkül éltem világomat, ahogy a dal is mondja.

De hamarosan vége lett a jó világnak. Nem figyeltem, azaz... másra figyeltem: Iluskára! Elszéledt a nyáj! Nem tudtam összeszedni az elveszett juhokat. Pedig hát az lenne a juhász dolga, hogy egyben tartsa a nyáját. Hiányzott egy hűséges társ, egy puli vagy pumi, hogy segített volna a terelésben. A gazdám nagyon szigorú volt, haragja elől világáig indultam. Ahogy fájó szívvel távolodtam a falumtól, észre sem vettem a fellobbanó pásztortüzeket a pásztorfűk fűtőrézésését, a gulya kolompszavát.

Régen egy nagy pusztára értem. Eddig elképzelni sem tudtam ekkora hatalmas, végtelen rónaságot, ahol csodálatos csend h onolt. A ragyogó kék ég összeölekezett a zöldellő füvel. Ez a pásztorok megszokott környezete. Itt, egy kis tó partján ültem le szalonnát falatozni. Utána vizet merítettem a kalapommal a tóból, és jót ittam.

Egyedül éreztem magam. Elképzeltem, milyen jó lenne találkozni egy csoport pásztossal, és velük együtt kanalazni a bográcsból a paprikást, amit száritott tésztával, tarhonyával szoktak készíteni.

Megfigyelhetném közben a számadót, aki tapasztaltabb nálunk, és ezért ő felel a nyájért. A pásztorok, bojtárok kisbojtárok pedig pontosan követik a parancsait. Én biztosan szófogadó kisbojtár lennék. (Megtanultam, hogy nem lehet elhanyagolni a nyáját.) Később lenne majd süvegem, díszes, pitykés-gombos mellényem, szűrőm. Egyelőre örülök a subámnak, mert a zord idő közeledtével menedéket nyújt. Ha vihar közeledik, gyorsan kifordítom, hogy védjen az esőtől. Ha lerázom róla a vizet, ismét jó hűvöset tart, télen pedig majd melegít a szőre.

De hol van még a tél? Addig hosszú vándorút áll előttem... Szép a pásztorélet... Mégis: lehet, hogy nem is maradok életem végéig pásztor?

Csernók Xénia, 7. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

A róka

A róka az egyik legravaszabb állat a ragadozók családjából. Sűrű erdőben él.

Mindaddig magányosan él, amíg párt nem talál magának. A nőstény általában kétszer ellik évente, 4–7 kölyköt hoz a világra. A rókáknak három fajtája van: a sivatagi róka, az erdei róka és a sarki róka. A sivatagi rókának a legnagyobb a füle, hogy a hőt azon bocsássa ki. A sarki rókának viszont a legkisebb a füle, hogy a hőt szigetelje. Az erdei rókának közepes méretű a füle, mert az erdőben változó az éghajlat. Az erdei rókának tavasszal vöröses a bundája, télen pedig szürkésre vált. Éjszakai állat. A tyúkokra vadászik leginkább. A lenyűzött bundáját kabátá, sapkává alakítják az emberek, ezért a rókát most már a ritka állatfajok közé sorolják.

Nagyon ravasz és okos állat. Sunyin lelapul, mikor vadászik. Ha a vadász felől fúj a szél, ő megérzi a szagát, s gyorsan eliszkol.

Papp Sarolta, 4. osztály, Kizúr István iskola, Szabadka

Az én kedvencem

Az én háziállatom egy ékszerteknős.

Nincs neve, én csak teknősnak hívom. Nagyon izgága, kétszer kimászott az akváriumból. Szeret enni, de ha nem kap ennivalót, az sem baj. Apró kis rákokkal táplálkozik meg vitaminokkal. A páncélja fura alakzatokból áll össze. Mivel nagyon szeret mozogni, anyu megengedi, hogy kirakjuk az akváriumból, persze miután megtisztítottuk a teknőst. A birodalmát nem kedveli, mert túl kevés a hely, és ha kiengedem, úgy futkos ide-oda, mintha megőrült volna. Az ágyhoz párnát kell tennünk, nehogy alámenjen. Nagyon ijedős, ha odarakom a kezem, rögtön összehúzza magát félelmében, egyszer meg is harapott, pedig nincs foga, megkeményedett bőr van helyette a szájában. A hatodik születésnapomra kaptam egy lánytól, akkor még pici volt, de mostanra megnőtt. Már négy hosszú éve megvan.

Ő az én kedvencem. Nagyon szeretem.

Milic Lénárd, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

A rab és a madár

A rab költő a rácsos ablakon keresztül hallja a szabadság hangját, a madár énekét. A madár éneke visz felvidulást a rab szívébe, általa képzeletben elrabságban a költő a börtönön kívüli világot. A szabadság éneke a vár közelében halibb. Amikor a kismadár veszélyes területre repül, a költő attól fél, nehogy az éles ölyvek karmai közé kerüljön. Ki, énekel! majd neki?

A költőnek is olyan élete volt, mint a madárnak addig, míg utol nem érték az éhes ölyvek vérengző karmai.

Sóti Márton, 6. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

Török Bálint
(Az Egri csillagok című regény alapján)
Cvitkó Beatrix
csantavéri tanuló
illusztrációja

Nehéz a munkám?! (Egy terelőkutya gondolatai)

Nevem Ördög, fajtám puli. Terelőkutya vagyok.

Dolgom a juhász segítése a birkanyáj terelése közben. Fekete, hosszú, göndör szőröm van. A füleim átlagosak, a szemem barna, csillogó. Azt mondja a gazdám, hogy a természetem mérges. Lehet, mert az idegeneket nem szeretem. Hallgatok a gazdámra. Amit mond, mindent megteszek. Szóval, nehéz a munkám. Dicséretként mindig simogatást kapok.

Szeretem az esőt, a havat, a hideget is bírom. Egyedül a nagy meleget, a tűző napot nem kedvelem. Próbálok elbújni előle a „frizurám” alá, ugyanis az jó hosszú, a szemembe lóg. De ez nem zavar a látásban. Ellenkezőleg! A „siskámat” szigorúan tilos levágni, mert különböző bajokat okozhatna. Például szégyellőssé válnék, és elbújnék az emberek előtt.

A napom abból áll, hogy ébredés után a gazdám enni ad. Ezután kiengedi a birkákat a karámból, és elindulunk a mezőre. De ez nem olyan egyszerű, mint amilyennek hallatszik. Ugyanis nem minden birka olyan nyugodt és könnyen terelhető!

Például van egy kos. Azért nem szeretem, mert mindig oldalba döf! Úgy hívják, Jancsi. Ej, te rossz Jankó! De azért őt is móresre tanítom, ha kell. Arra megy, amerre a gazda parancsolja.

Aztán van egy barika, aki állandóan béget, és ez olyan idegesítő! Őt meg úgy hívják, Be-e-e.

Estefelé hazaindulunk. Ilyenkor mindenki jóllakott és nyugodtabb. Az én doglom is egyszerűbb. A nyáj engedelmesen halad a karám felé.

A nap végén én is megkapom a jutalmamat, a vacsorámat. Esem, iszom, aztán a gazda megsimogatja a fejemet. Ez nekem a legnagyobb elismerés. Ő bemeleg a házba aludni, én meg ébren maradok, hogy továbbra is őrizzem a nyáját... És mert Be-e-e még mindig megálás nélkül béget!

Rekecki Martin, 6. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Számárversenyen voltam

Az én kedvenc állatom Szmoki,
Őt mindenki szívből szereti.
Szürke jószág hosszú fülekkel,
Hosszú farokkal és csökönyös kedvvel.

Múltkor Bácsszőlősen jártunk.
Kerékpároztunk és szamaragoltunk.
Az én szamaram érezte,
Hogy most rajta van mindenki szeme.

Beálltunk Szmokival a rajthoz,
Készülődünk a nagy csatához.
Izgultunk mind a ketten nagyon,
A tét nem kicsi volt, hanem egy vagyón.

Eldördült a pisztoly, elindult a menet,
Én is indítottam a szamaram hirtelen.
Vágtatott a Szmoki, elkerült mindenkit,
A legvégén behúzott még egy kicsit.

Elsők lettünk, nagy volt az öröm,
Szmokinak a lábán is füstölt a köröm.
Boldogok voltunk mind a ketten,
Örültünk, hogy minket ünnepeltek.

Sinkovics Szabasztián, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

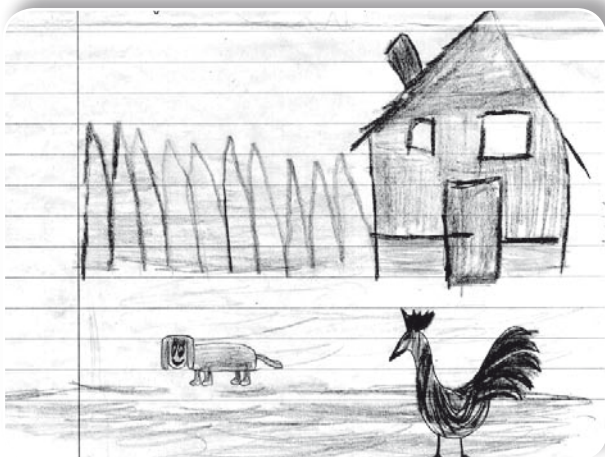
A kutya

A kutya sose menne el,
mert nagyon szeret engem.
Az utcán büszkén menetel,
és senki másra nem figyel.

Minden második héten
megugatja az állatorvost.
Ennek ellenére szeretem, mert
ő az én kutya, és kedvelem.

Tóth Annabella, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

A kakas

Egy kakasunk van, udvarunk díszé.
Neki már csak egy pár tyúk kellene.
Ő egy igazi „kendermagos” kakas,
Teste fehér-fekete tarka tollas.
Korán reggel ébreszti a családot,
Felkukorékolja az egész világot.
Harcias természete van, üldözi a macskát,
Néha megcsípi a kutya farkát.
„Örökös kenyeret” adtunk mi neki,
Még sokáig kapirgálhat odakinn.

Sinkovics Szabasztián, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

RÜGYFAKADÁS

A tehén

A tehén háziállat, nagyon hasznos. Régen igavonó állatként tenyésztették, de mára már ez kiment a divatból. A tehén szereti a friss, lédús fűvet, egész nap legelne, aminek a gazda nem örül, mert ha kilép az udvarra, azt hiszi, hogy a Szaharába tévedt. De ha jól meggondoljuk, mégiscsak örülhet neki, mert a tehén másnap reggelre visszatejeli adósságait. A hím tehenet bikának nevezük. Általában egy csordában csak egy bika van, akit gyakran a falu bikájának hívnak. A falu bikájáról nem kell azt hinni, hogy ő a Herkules, csak egy vörös kendőt húzz el a szeme előtt, és már dühbe is jön, egyszóval egy pukkancs. A kis tehenet borjúnak nevezik, az annál nagyobb tinóznak. A tinóból, ha tanul, ha nem, örök lesz.

Kadvány Gergely, 8. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarokizsa

Gazdim, Tyutyu

– Hello! A nevem Vízli. A gazdámról, Tóth Istvánról szeretnék írni. A barátai és persze én is csak Tyutyunak szólítjuk.

Először magamról beszélnék. Alapvetően egy floridai ékszerteremtő vagyok. Alapvetően. Ugyanis én nem tudnék írni, és ilyen szinten gondolkodni, ha teljesen nem lennék. Én egy mutáns teknős vagyok; vagy kísérleti teknős. A kísérletnek, amiben részt vettem, az volt a célja, hogy olyan állatokat alkossanak, amelyek tudnak beszélni. De nem sikerült. Helyette az agyméretelem egy kicsit megnőtt, pontosabban egy és fél mm-t. Így kerültem egy állatboltba. Nem tudtam beszélni csak jobban, gyorsabban, összetettebben gondolkodni. Azután az állatboltban megjelent a jövőbeli gazdám. Nagyon megtetszettem neki. Megvett, és hazavitt. Ez vagyok hát én.

Tyutyu egész jó humorérzéssel bír. Nem túl magas, rövid, barna a haja, és ugyancsak barna szeme van. Attól, hogy nem magas, még nem is kövér. Kifejezetten sovány. Bár nem nagyon szokott mozogni, inkább csak ül, és nézi a tévét. Egy napunk így kezdődik: a mobilja (csak hétköznapienként) felébreszt hat harminckor. Amíg ő megreggelizik, átöltözik, én szundizok egy kicsit. Még mielőtt elindul az iskolába, megetet. Általában kis darabokra vágott répát és más zöldségeket kapok. Míg haza nem ér, úszom egy kicsit, ugyanis én egy terráriumban lakom. Van itt víz, amit szigorúan 25 °C körül kell tartani, egy etetőtál és egy sziget. A szigeten szoktam pihenni, aludni.

– Szia, Vízli! – zavarja meg egy hang az úszásomat. Tyutyu az. – Hogy vagy?

– Mammamamma! (Kösz, jól!) – felelem, mivel én csak mammogni tudok, és mint előbb említettem, nem emberi nyelven beszélni.

– Hogy úsztal?

– Mammamamma! (Jól!)

– Éhes vagy?

– Mammamamma! (Persze.)

– Oké! Akkor hozok neked enni!

– Mamma! Mammamammamamma! (Hé! Ugye, megint répa lesz!)

– Nyugi, megint répát kapsz!

– Mammamamma! (Akkor jól!) – etetés után elkészíti a házit. Azután felkel és otthagy. Ha nyitva hagyta az egyik könyvét, a terrárium üvegfalán át átnézem a feladatait. Azután visszajön, mert otthagytam. Átvissz engem a terráriummal együtt a másik szobába. Ott nézem, ahogy játszik a számítógépen, vagy nézi a tévét. Ezután Tyutyu újra útra kel, és elmegy vagy zeneiskolába vagy valahová máshová. Estefelé hazaérkezik, és vacsorázik. Én is megkapom a szokásos répámat. Végül este tévét néz, megfürdik, és tíz óra felé lefekszik aludni. Én is alszom.

Tyutyu nagyon jó gazdi, bár néha elszabadulhatna a számítógép mellől. Igaz, így én nyugodtan tudok úszkálni a terráriumomban.

Tóth István, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Lepke, lepke

Pöttyös Panni kiment a kertbe,
Rárepült egy lepke,
s rögtön leteperete.
Lepke-lepke,
szállj szépen fűre, fára,
ne pazarold időd egy lányra!

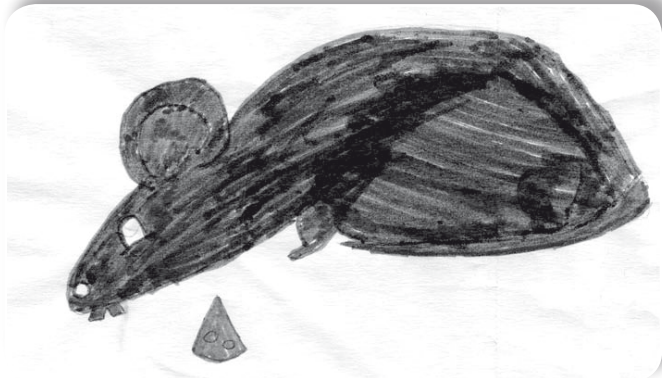
Lepke, lepke-lepke,
szállj el mindenfele:
kis virágra, nagy virágra,
kis rózsára, nagy tulipánra.

Gombos Júlia, 6. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

RÜGYFAKADÁS

A vadászat

Egy este, fürdés közben különös zajra lettem figyelmes.

Elindultam a hang felé, és az éléskamra ajtajánál megálltam. Szóltam anyukámnak, hogy valami rácsál, csörög az ajtó mögött. Lassan, óvatosan kinyitottuk az ajtót, és egy kisegérről néztünk szembe. Anyukám egy nagyot sikoltott.

– Eger van a kamrában!

Az eger, aki jobban megijedt, mint mi, beszaladt az ebédlőbe, majd a konyhába, Enikő is jött segíteni, hogy mielőbb megfogjuk az egeret. A kis állat fürgebb volt, mint mi, mert beszaladt a mosogató mögé. Na, ekkor kezdődött a nagy gond! Hogy is fogjuk meg! Akkor anyukámnak eszébe jutott, hogy az egyik kezébe fogja a papucsot, a másik kezébe pedig a nyújtófát, és addig csörög a mosogatónál, míg az állat ki nem szalad onnan. Az eger kiszaladt, és anyukám agyonütötte a papuccsal.

Enikővel nagy örömmel szaladtunk ki az udvarra, hogy elmeséljük apukámnak, milyen bátrak és ügyesek voltunk.

Perlaki István, 6. osztály, Nikola Đurković iskola, Bácsfeketehegy

A madár (Karcolat)

A madár a magas égen repül. Rengetegféle madár él a földön. Vannak nagy és kis termetű madarak. A legtöbb madár bogarakkal táplálkozik, de vannak kivételek, mint például a dögkeselyű. Ő, mint a neve is elárulja, valójában dögevő, húst eszik. Én nem is nevezném madárnak. Ha valaki azt mondja nekem, madár, én egy aranyos, maroknyi nagyságú élőlényre gondolok.

Mint az emberek, a madarak is különfélék lehetnek.

Vannak vándormadarak. Ők szeretnek vándorolni. Amikor meleg van, jól elvannak, télen, amikor jön a hideg, fogják a batyujukat, és melegebb tájakra szállnak. Az embereknel is így van, persze csak a vándorlelkű embereknel, akik a négy fal között, jó esetben egy óránál tovább nem bírják. Akkor aztán előveszik a bőröndjüket, és már hűlt helyük.

Vannak viszont olyan madarak, mint például a kakukk, melyek lusták arra, hogy a fiókájukat felneveljék. Azért az apróbb madarak fészkébe rakják a tojásaikat, és otthagyják, hadd szenvedjen szegény apró madárka a nála jóval nagyobb kakukkfióka felnevelésével. Emiatt a saját fiókáik éheznek, majd elpusztulnak. Rengeteg olyan önző ember van, aki az önzősége mellett még lusta is. Az ilyenek elhagyják a gyerekeiket és egy másik ember gondjaira bízják, aki majd megszenvedhet a saját gyerekei mellett azzal a kis „kakukkfiókával” is. Tehát nincs sok különbség az ember és a madár között.

Nagy Nikolett, 8. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

A farkas (Karcolat)

A farkas erdőben élő állat, és falkában jár-kei a rengetegben. Sokban hasonlít rá az ember, pl. az emberek is gyakran falkában élnek, amit bandának nevezünk, és néha kiközösítenek egy embert, akinek valamilyen problémája van, akárcsak a farkasok. A magányos farkasok általában elpusztulnak. Az ember, ha egyedül él, nem hal meg, de nem tud teljes életet élni, ezért keres a farkas és az ember is olyan társaságot, ahol befogadják. A farkasok, ha éhesek, bárkit megtámadnak. Innen ered a mondás: „Farkaséhes vagyok.” A farkasok a falkájukhoz nem tartozó farkasokat elijesztik vagy megölik. Erről szól a latin közmondás: „Ember embernek farkasa.” Az emberek is sokszor kíméletlenül bánnak társaikkal, mint a farkasok. A farkasoknál lehet, hogy ez a mondás járja: „Farkas farkasnak embere.”

Apró Kristóf, 8. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Kedves Pajtások!

A múlt heti levelemben említettem, hogy pacséri társaitokkal Kukorica Jancsi kedveltette meg a **pásztorkodást**, ami nagyszerű fogalmazások ihletője lett. Ezért került be közülük kettő is a mai Rügyfakadásba.

Azt gondoltam, ez most jó alkalom, hogy az állatbarátok kedvébe járjak, és az állatokról szóló írásaitok közül kezdem válogatni. Azt tudtam, hogy az állatok és a velük kapcsolatos élmények kedvenc téma számotokra, mégis nagy örömmre szolgált a színvonal, amit a műfaj megválasztásában a fogalmazási készség és stílus tekintetében elértetek. Kedvenceitek **ismeretterjesztő írásokban, leíró és elbeszélő fogalmazásban, monológban, versben, a szabadság jelképeként, karcolatban, álmokképpen** jelennek meg ma a Rügyfakadás oldalain. Erre is figyeljete olvasás közben!

A legutóbbi küldeményeket a következőknek köszönöm:

Ada: Apró Kristóf, Börcsök Mária Magdolna, Kovács Dóra, Könyves Sára, Nikolic Vanda, Sévity Iván, Szécsényi Kata (2 írás), Tóth István, Török Emese és Zaj Beáta;

Csantavér: Anitics Adrián, Csikós Emese, Dér Ákos, Hovanyec Anita, Huszta Dominik, Juhász Rebeka, Kabai Róbert, Nagy Enikő, Nagy Noémi, Pátrik Arnold, Rózsa Boglárka, Sinkovics Ildikó, Sinkovics Szabaszián, Sinkovits Dávid és Zabos Réka; Kishíreket küldtek: Kozma Dániel, László Nikolett és a 6. b osztály tanulói;

Nagykikinda: Imre Zsolt (2 vers);

Szabadka, Jovan Jovanović Zmaj iskola: Bakos Roland, Csomor Bence, Farkas Richárd, Takács Szintia, Milic Lénárd, Uri Zoltán; Rajzot küldött: Csomor Bence, Darazsac Dániel, Farkas Szilárd, Kucsera Noémi, Milic Lénárd és Uri Zoltán;

Szilágyi: Mészáros Noémi, Stampfer Lea és Tari Eleonóra;

Zenta, Emlékkiskola: Serfőző Ádám.

Vidám, tavaszi élményeket és alkotókedvet kívánok.

Tomán Mária

Álmomban

A minap álmomban
Tengerparton jártam.
Végtelen nagy, kék víz,
Csodálatos, ha az ember a mélyébe néz.

Sok a színes korall,
Amit körülúszkál rengeteg hal.
Delfinek ugrálnak a vízből,
Polipok szurkolnak a mélyből.

A teknősök futóversenyt tartottak,
A vízisiklók meg nagyban vihogtak.
Hullámok verdesték a partot,
A barátnőm vízbiciklit hajtott.

Lábam lógattam a vízbe,
A hullámok játékát néztem.
Egy cápa leharapta a lábam,
Jaj, de jó, ez csak egy álom!

Cvitkó Beatrix, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

**A mese újabb változatát
Rob Letterman rendezte.**

Szereplők: Jack Black,

Emily Blunt, Jason

Segel, Amanda Peet,

Billy Connolly és mások

– Eredeti címe: Gulliver's

Travels – Forgatókönyv:

Joe Stillman, Nicholas

Stoller – Fényképezte:

David Tatterstall – Gyártási

költség: 112 millió dollár

– képzelt interjúnk sztárja:

Jack Black

– Olvastad a könyvet?

– Gyerekkoromban Verne Gyula, May Károly és Fenimore Cooper regényeit faltam, néha hajnalig olvastam az ágyban, de – mi okból, nem tudom – Jonathan Swift Gulliver-sorozata elkerülte a figyelmemet. A könyv alapján színdarabot is írtak. Londonban megnéztem, de nem nagyon tetszett. Tavaly, a forgatás megkezdése előtt végre nekiültem és elolvastam a regényt, ezt a mesét, amely – tudtommal – az iskolákban kötelező olvasmány. A stúdió nagyfőnökei valószínűleg azt gondolták, hogy a liliputi kalandok mutatnak a legjobban a mozivászonon, talán ezért készült ebből a legújabb, a 3D-s verzió.

– Mit látunk a sztoriból a moziban (vagy a film DVD-s változatán)?

– A történet Lemuel Gulliverről, rólam, ugye, az igazi kisemberről szól, akinek legfőbb szerencsétlensége a vekkere, a munkahelye, és irodai kollégái. Pedig egy nagy New York-i újságnál dolgozom – igaz, csak a postázóban. Végül mégis ráveszem valahogy elérhetetlennek tűnő szerelmemet, az utazási rovat szerkesztőjét, hogy adjon nekem egy komolyabb munkát, méghozzá egy a Bermuda-háromszögből tudósítsam lapomat. Utazásom közben hajótörést szenvedek, és egy különös törpekirályságban találok magamat, ahol a miniatűr uralkodónak azt hazudom, hogy én vagyok az Egyesült Államok elnöke. Végül aztán sok mindenbe belekeveredek, még egy helyi háborúba és békébe, szerelmi és stratégiai tanácsokat adok a törpéknek... Életem az életemet addig, ameddig nem lépnek a színre az óriások... ekkor aztán vége a gyönyögetnek. A törpekirályságban elszabadul a pokol.

– A film látványos és nagyon humoros.

– Ebben igazad van, de a kritikusok többsége ránk húzta a vizes lepedőt, azt jegyezvén meg, hogy szegény Jonathan Swift forog a sírjában.

– Vajon miért?

– Nézd, a mi mozink nem azt sugallja, hogy az ember a legszörnyűbb lény a világon, vilá-

ga megérett a pusztulásra. A tizennyolcadik századi ír szerző Gulliver utazása című regénye négy részt ölel fel: Gulliver megjárja a liliputiakat, az óriásokat, a filozófusokat és a nyihahák földjét is. Ebből filmünkben csak az aprónép (és néhány perc erejéig az óriások) világában tett látogatás jelenik meg egy huszonegyedik századi hőssel. Mi nem akartunk társadalomkritikát gyakorolni, nem akartunk szatirikusan szólni Gulliverről és a törpéről. A mi filmünk simán szórakoztató. Ne feledd, hogy ma a klasszikusok mindegyike forog a sírjában. Láttam én egy Rómeó és Júlia-történetet... Rómeó áramvonalas gépkocsiban ölelgeti a

szerelmesét, s nem karddal vívja meg csatáját, hanem lézerfegyverrel.

– A film ügyesen játszik rá a modern popkultúra elemeire.

– Igen. Gulliver a moziélményeiből merítve teremt saját mitológiát Liliputiában, a kisembereket pedig Prince dalainak segítségével tanítja csajozni.

– Lesz-e folytatása a mesének?

– A stúdióból azt üzenik, hogy lesz. Az eddigi bevétellel a nagyfőnökök elégedettek, a rendező a rendelkezésünkre áll. Gulliver akár az űrbe is repíthető, meg is mentheti a világot az idegenek inváziójától.

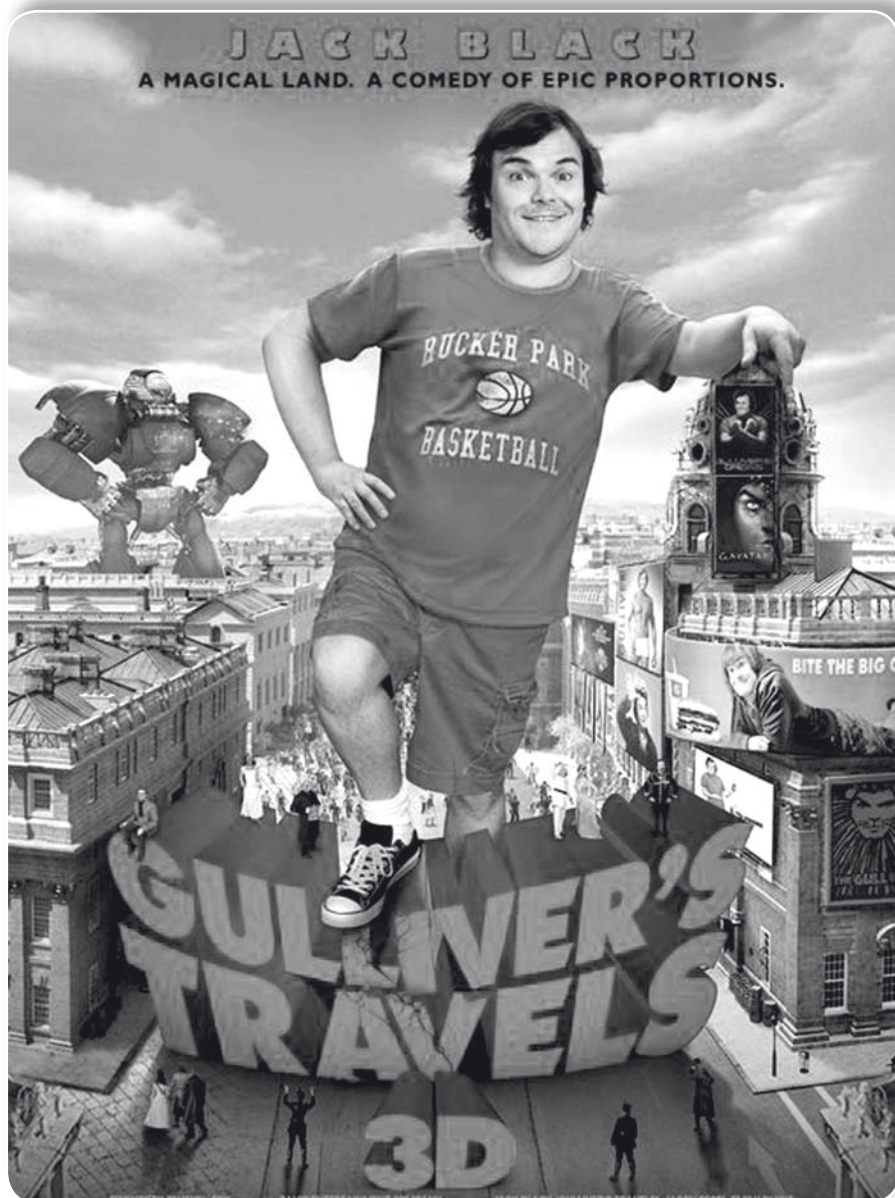
B. Z.

MENŐ FEJEK

Képzelt interjú

Gulliver utazásai

3D

Kérdés-válasz

- Miért rossz az alacsony embereknek?
- ???
- Ha elered az eső, ők tudják meg utoljára.
- Azt hallottad, hogy rájöttek a Loch Ness-i szörny titkára?
- ???
- Nincs is neki titkára.
- Hogy hívják a sebészt falun?
- ???
- Emberöltő.
- Mi a közös a matekban és az evésben?
- ???
- A szám!
- Hogy fog a rendőr nyulat?
- ???
- Utánozza a répa hangját.
- Mi az: kirándulás a billentyűzeten?
- ???
- Klaviatúra.
- Miért nem csak ül a digit?
- ???
- Mert digitális.
- Hogy nevezik, amikor valakiért tűzbe teszed a kezéd?
- Értésülés.
- Miért esznek a franciák csigát?
- Mert nem szeretik a gyorsételeket.

Sampon

- Két szőke nő beszélget:
- Te meg mit csinálsz?
  - Hajat mosok.
  - Víz nélkül?!
  - Hát az van a samponra írva, hogy száraz hajra!

A postás és a kutya

- A postás benéz a ház udvarára, és egy hatalmas kutyát lát ott aludni. Mivel nagyon fél a kutyáktól, de a táviratot is kézbesítenie kellene, lassan kinyitja a kaput. Már lépne be, amikor egy kisiút vesz észre bent a kertben.
- Kisfiú! Nem harapós a kutyátok? - kérdezi tőle.
  - Á, az nem! - válaszolja a gyerek.
  - A postás nagy bátran bemegy, a kutya felébred és mindjárt nagyot harap belé, alig sikerül kimenekülnie az utcára.
  - Úgy emlékszem, azt mondtad, hogy nem harap a kutyátok! - mondja a gyereknek mérgesen.
  - A miénk nem is, de én a szomszédban lakom.

Petőfi Sándor

- Mit mond Petőfi Sándor, amikor forró vízbe dobja a dalait?
- ???
- FORR A DALOM!

Tojás

- Pistike mondjál egy szót amiben két „r” van!
- Tojás!
- Na de Pistike, hol van ebben „r” betű?
- Egyik a fehérjében, másik a sárgájában!

Pistike I.

- Pistike átmegy Zolikaékhoz. Zolika anyukája nyit ajtót:
- Szia Pistike! Ne vesd le a cipődet!
  - Hehehehe!

Pistike II.

- Pistike hazaér az állatkertből a szüleivel. Megáll a lakásajtónál:
- Jééé... Egy elefánt!
  - A szülei aggódva nézik.
  - Pistike, mi bajod van?
  - Becsaptam az ajtót.

Nagyi szülinapja

- Pistike egy gyönyörű csokor virággal köszönti a nagymamáját a születésnapján.
- A nagyi megköszöni és hozzáteszi:
- Nem kellett volna Pistikém, hisz tele a kertem virággal.
  - Erre Pistike:
  - Csak volt, nagyi!

Randi

- Pistike élete első randevújáról jön haza lógó orral. Az apja faggatja:
- Hogy sikerült?
  - Félig.
  - Hogyhogy félig?
  - Én ott voltam, a lány nem.

Börtön

- Az egyik börtönőr a másikhoz:
- Képzeld, a 152-ből valaki megszökött az éjjel.
  - Na hála istennek! Már három napja nem aludtam a fűrészelése miatt.

- Nincs „Delete” gomb. Használd a szivacsot!

- Befejeztem az ovit, de még mindig nem kaptam munkajánlatot.

Hó

Pistike kérdezi:
 – Hogyan esik a hó visszafelé?
 – Sehogy, miért kérdezzetsz ilyen butaságokat?
 – Az anyu azt mondta, hogy vigyek magammal kabátot, mert lehet, hogy visszafelé esni fog a hó...

Biciklilámpa

Öreg bácsi megy a kivilágítatlan kerékpáron. Megállítja a rendőr, és így szól:
 – Bátyám, ha nem ég a lámpa a biciklin, akkor tolni kell!
 Mire az öreg:
 – Már kipróbáltam, akkor sem ég!

Helyszínelők

Két rendőr kimegy helyszínelni egy építkezési balesetben történt haláleset miatt.
 Nézegetik az űrlapot, és végül nagy tanakodás után a következőket írják a lapra:
 ESET: Téglá a fejére.
 ÉSZREVÉTEL: Nem vette észre...
 HALÁL NEME: De igen!
 KELT: Akart, de nem tudott...

Vendéglőben

Bemegy a skót a vendéglőbe, sorra eszi a legjobb ételeket, majd szól a pincérnek:
 – Főúr, kérem! Kinek kell fizetni?
 A pincér magától értetődő könnyedséggel:
 – Hát nekem!
 – Huh! – sóhajt fel a skót megkönnyebbülve – már azt hittem, nekem!

Székely az állatkertben

A székely ember elmegy az állatkertbe, aztán hazamegy a fiához. Kérdezi a fiú:
 – Hol voltál, édesapám?
 – Az állatkertben!
 – És mit láttál ott édesapám?
 – Láttam én egy zebrát.
 – És az milyen édesapám?
 – Hát tudod, milyen a ló?
 – Tudom.
 – Na, ez ugyanolyan, csak csíkos.
 – És még mit láttál, édesapám?
 – Zsiráfot.
 – És az milyen?
 – Tudod, milyen a ló?
 – Tudom.
 – Na, ez ugyanolyan, csak hosszabb a nyaka és tarka.
 – És még mit láttál, édesapám?
 – Pingvint.
 – És az milyen, édesapám?
 – Tudod milyen a ló?
 – Tudom.
 – Na ez nem olyan.

Óriáskígyó

Skót gyerek mondja az apjának:
 – Papa, menjünk el az állatkertbe, meg akarunk nézni az óriáskígyót!
 – Szó sem lehet róla. Itt egy nagyító. Nézd meg a gilisztát!

Járókelők

Egy járókelő megállít az utcán egy másikat:
 – Ne haragudjon... az állomást keresem.
 – Nem haragszom. Keresse.

A veréb és a motoros

Száguldozik egy motoros az országúton, egyszer csak nekicsapódik a bukósisakjának egy veréb. A veréb elájul, a motoros megsajnálja, hazaviszi. Otthon beteszi egy kalitkába, ad neki egy kis kenyeret, vizet, és elmegy dolgozni. Kis idő múltán a veréb magához tér és körbepillant, rács, kenyér, víz...
 – A francba! Megöltem a motorost!

Romantikus nyuszika

A róka kérdezi a nyuszt:
 – Miért van ilyen rövid füled?
 – Mert romantikus alkat vagyok.
 – Hmm??
 – Tudod, annyira figyeltem a madarak csi-csergését, hogy nem hallottam a fűnyírót...

Eszkimó

– Hogy tüszent az eszkimó?
 – ???
 – Hászki!

Sakk

A parkban egymással szemben ül egy sakk-táblánál egy ember meg egy kutya.
 Odamegy hozzájuk egy másik ember:
 – Uram, ez fantasztikus! Ez a kutya tud sakkozni?
 – Dehogyan tud. Én vezetek öt-kettőre!

Piros gomb...

– Apu, megnyomhatom ezt a piros gombot?
 – Persze.
 – Apu, ez megharapott!!
 – Hát a nyulak ilyenek...

– Látod, nagyon könnyű...

– Igazából az én fajom nem is éjszakai, csakhogy én tini vagyok...

Bessenyei György

A Tiszának reggeli gyönyörűsége

A Tiszának partján virradok meg egyszer,
Hol ifjú életben jártam sok ezerszer.
Az ég boltozatját kék szín táblájával,
Tüzesedni láttam napunk sugárával.
Mosolyodni kezd az hajnal világunkra,
Világosságot nyújt zsibbasztó álmunkra.
Az éjjeli ködök gőzölögni kezdenek,
Hegyeknek tövébe s völgyekbe rejteznek.
Innen eresztgetik felfelé párájok,
S a reggellet ekként közlik még homályjok.
A nyugodt természet kel, s kifújja magát.
Verődik álmából; újrakezdi dolgát.
Még az erdő s hegyek homályba nyugodtak,
Hol napunk világát várva csak hallgattak.
Az álmos természet végtére megindul,
Élő fíjjal munkájára mozdul.
Napunknak sugára terjeszkedik rajta,
Melly holdat, csillagot a tengerbe hajta.
Erdő s hegytetőket megaranyoz tüze,
Ragyog játékára az harmatnak vize.
Lesüllyedt az éjjel már ólombotjával,
A nap kezd ragyogni fényes világával.
Földünknek széliről felszökött egére,
Űzi a setétet komor tengerére.
Nagy természetünkben kacagni kezd minden,
Mellynek nagy lármája elkezdődik renden:

Zendülnek az erdők sokféle hangokkal,
Szóllnak madarai a víg vadászokkal.
Jajdulnak a kopók; hangzik a kürt messze,
Bógnak az élő fák, faldos ott a fejsze.
Az halász hajója harsog a vizeken,
Keresi prédáját e párás térjeken.
A sásas rétekre sok marhák veretnek,
Rívó bógései gyakran kettőztetnek.
Éh szájok a fűbe széjjelharácsolnak,
Furullyája zendül köztök pásztoroknak.
A Tisza partjárul ezeket szemlélvén,
Csendesen állottam mindennek örülvén.
E víznél kétfelől szörnyű jegenyefák
Nőttek, melyek csaknem a felleget tartják.
Iszapos gyökerek mélyen ereszkedett,
Boglyas oldalokon kérgek repedezett.
Terjedt gallyaikkal lefelé hajlanak,
S mintha szomjúznának, a vizekbe nyúlnak.
Nyájason zörgenek zöld s fehér levelek,
Melyeken csak lassan bujdosnak a szelek.

Ezek közt a Tisza foly csendességével,
S mintha gondolkozna, olyan menésével.
Sárga tajtékjait formálja közepén,
Sok gallyak s levelek ballagnak a színén.
Sebes örvényei bujdosván magokba,
Zúgással ütköznek néhol a partokba,
Mellyek két részen erdejek táplálják,
S a világ lármáját csendesén hallgatják.
A páros gerlicék szárnyok csattogtatva,
Repdesnek felettek magokat mulatva.
Vidámul a Tisza turbékolásokkal,
Mert szép lármát tesznek nagy csacsogásokkal.
A Tisza egy részin széles rétek vannak,
Honnan kiáltások hallik a darvaknak.
Ezeknek nagy szavok a magas egeket
Betöltvén, lármázzák érzékenységinket.
Sok hattyúk is nyúlnak a Tisza felett el,
Kik repülvén, tűnnek szép süvöltésekkel.
Szárnyoknak különös kettős hangozása
Oly, mint a csehelő kopók kiáltása.
Több számos madarak zengenek ezentúl,
Mellyekbül a puskaszóra sok aláhull.
Ilyen dolgok között szemlélvén a Tiszát,
Gyakran jártam által örvényes folyását.

Füzesei mellett sétáltam magamba,
Fövenyes lapályján, és gondolatomba
Szüntelen neveltem gyönyörűségemet,
Részegítvén vele érzékenységemet.
A tavaszi szagok orromba ütköztek,
Mellyeket magokkal hordoztak a szelek.
Ilyen az hely, ahol életre születtem,
S e nagy természetnek férfi tagja lettem.

Földi Mihály

A bihari remete

Kárpáti Aurél új novellái

A bihari remete egy Bessenyei György nevű öreg úr, aki mogorva magányba, a berettyókovácsi pusztára vonult el s szótlanul járja a kúria pipafüstös, homályos szobáit, gyakorta kitekintve az ablakon túl esteledő őszebe. Ez a szűkszavú remete valaha daliás testőr volt, aki egyszer a Múzsákkal szeretkezett, szűk karmazsin dolmányt viselt s bársonyszájú bécsi grófnő csókján melegegett. De egy szép napon felrúgta az incselgő Gráziát, levetette a szűk karmazsin dolmányt s megtorpanva Nyugat nyíló Szezámá küszöbén, szügybevágott daccal, kopott décbundát vonván araszos vállára, hazatért... tajtékpipák érését vigyázni, parasztszolgálok állát csipdesni, póri meséket hallgatni, maga borát inni, elzsirosodni s végtelen őszi napokon egykedvűen nézni az ónos eső függönyét a fekete barázdák fölött. Rontás-e avagy szentség ez a sors, ez az „önmagába visszaforduló ereje a titokzatos ázsiai léleknek?” Egy estebe hajló délután bőrfedeles vén hintó fordul a kúria elé s a fehérkesztyűs inas egy selyemmantillás idősebb delnő előtt eresztile a vashágsót. Öreg Bessenyei György kicsit megtántorodik, hogy ráismer a váratlan vendégre, a bársonyszájú bécsi grófnőre. Aztán átszól a hűgának a másik szobába: „Eredj le szaporán s mondd meg, hogy én már ott lakom a kertben, az öreg almafa alatt, az utolsó köszöntést néki küldtem.” Rontás-e vagy szentség ez a kibúvás a találkozások elől, az

életnek ez a letagadása? A hintó elgördül, öreg Bessenyei György lóra fordul s kilovagol a határdomb tetejére. Szeme fölél ernyőzi tenyerét s elnéz messze Nyugat felé a gyengén párázó violas ködökbe, amerre a bécsi paloták cifra tornyai magasodnak, valahol a Tiszán túl, Dunán túl. Rontás-e vagy szentség az elfutó életnek ez a tétlen nézése? A berettyómenti síkon elfeketednek az árnyak a lefutott napnak utolsó sugarai is kilobbannak – a novellának vége van s a kérdés is belefeketedik az árnyba, a lábba, a semmibe, a melankólia árnyaiba. Nehéz, ködösen gomolygó, határtalan melankóliából fakadtak Kárpáti Aurélnak ezek az új novellái. Az élet cifra palotái körül elhúzódik ez az érzés, csak jajongó, túlrejt és haldokló őszi estéken lovagol ki a mezőre, hogy kikémlelje: megvan-e még ez a világ, melyről nem tudni, „rontás-e vagy szentség?” S a világ megvan, megvannak az ő finom vonalai, melyeket tűnődve lerajzolni édes-bús foglalkozás, megvannak sárga és indián piros színei, melyekhez hasonlót keverni a palettán rontás is, szentség is. Kárpáti fest és rajzol, őszi színeket fest itt és régi embereket, emlékeket rajzol a ma papírosára. E kötet alakjai múltban élt emberek, akik múltjukra emlékeznek. Ábrándos, kalandos, romantikus figurák, akik déli tengereken utazgatnak, kalózzokkal egyezkednek, meghalt hadseregeket vezényelnek, a halhatatlanság bűvös italát keresgéli s egy hegyi szőlőben halálra táncolják régen abbahagyott életüket. A nehéz őszi ködben éles sziluettel vonulnak el az ablak alatt e halott emberek, a nagy messzeségből, mintha daluk is ide hangzanék, ha kitekintesz az ablakon, mintha az ajkak pirosát is látnád, a szemek fehérjét s boruk aranyát. Az író bent ül a szobában s melankóliában elnehezült kezével festi elé a vonalakat és színeket. Mert a tiszta vonalak, a teljes színek és érett hangulatok kedvelője ő.

Egy szép régi vers, **Bessenyei György** (1747–1811) **A Tiszának reggeli gyönyörűsége** című költeménye áll mai rovatunk tematikai középpontjában – kapcsolódik ezzel korábban megkezdett a természet és erdő az irodalomban témakörünkhöz. Bessenyei verse irodalmunk egy másik tematikai vonulatába, a magyar Tisza-versek rendjébe is besorolható.

Bessenyei György maga is különleges – bár az évszázadok során eléggé elfeledett – alakja irodalmunknak. Bihari remeteként tartja számon az emlékezet: a közszerepléstől való visszavonultat követően ugyanis a bihari Pusztakovácsba (ma: Bakonszeg), ottani birtokaira vonult vissza, alkotott és ott is hunyt el. Neve és Ágis tragédiája című drámájának megjelenési éve (1772) jelöli irodalmunkban a magyar felvilágosodás irodalomtörténeti korszakának kezdetét – legalábbis a hagyományos irodalomtörténeti gondolkodásban (a mai korszakértés sokkal rugalmasabban kezeli a korszakhatárokat).

Bessenyei György Tiszabercelen született. Sárospatakon tanult – saját bevallása szerint is nem túl fényesen; apja ki is vette az iskolából. Noha annak is van határozott nyoma, miszerint házitánítókat oktattak stílusztikára és más tudományokra, otthoni éveit többnyire semmittevással teltek, hogy igazi nagy fordulatot Mária Terézia testőrségébe kerülése hozzon életébe. A robusztus testi erővel rendelkező katona ugyanis itt elsősorban szelle-

mi kiválóságának fokozására fordít különös figyelmet: nyelveket tanul, nagy érdeklődéssel követi a korabeli irodalom eseményeit, s itt kezd el maga is írni. Ő a magyar testőrök legjelentősebbike, az első magyar irodalmi és nyelvi programok kidolgozója (Magyarság, Magyar Néző), s az első magyar tudományos társaság (az akadémia előképe) létrehozási tervének (Jámor szándék) megalkotója.

Élete jócskán bővelkedik fordulatokban: alakja, személye, munkássága tematizálódott és reflektálódott irodalmi köztudatunkban.

1773-ban betegsége miatt, gárdahadnagyi rangban megvált a testőrségtől, és a protestáns ügyek bécsi képviselője lett. Új hivatala mellett bőségesen volt ideje az irodalomnak szentelnie magát. A református superintendiát 1775-ben megvonták tőle a fizetését. Hogy megélhessen, 1779. augusztus 15-én katolikus hitre tért, és az udvari könyvtárnál hivatala, valamint évi 2000 forint díjat kapott, melyet később II. József császár megvont tőle. 1782-ben visszatért a szülőfalujába, majd 1785-ben átvette örökségét a Bihar vármezei Pusztakovácsban.

Itt remete életet élt 1804-ig, mikor bátyjának, Lászlónak leánya Anna odaköltözött hozzá ápolónak. Végrendeletét 1810. november 27-én írta, mikor már súlyos beteg

volt, és 1811. február 25-én bontották azt föl; ekkor már ő nem volt az élők közt. Amilyen filozofáló életet élt és csendes napjait mezei gazdálkodással, írás-olvasással töltve, csak kevés emberrel érintkezett; olyannak óhajtott a temetését is: rokonai temették el egy házi szertartás nélkül, udvari kertjében egy nagy árnyékos fa alá. Haláláról az első hír a Hazai s Külföldi Tudósításokban június 8-án jelent meg, ahol róla mint néhány hét előtt meghaltól emlékeznek meg; innen került halálának ideje, tévesen májusra írva legtöbb életrajzába. Hamvait 1940-ben átszállították Nyíregyházára.

1920-ban látott napvilágot Kárpáti Aurél A bihari remete című novelláskötete, amelynek egyik darabjában nagyon erőteljesen és plasztikusan festi meg az öreg és magányos Bessenyei alakját. A Nyugatban (1921-ben) Földi Mihály írt róla ismertetőt, amelynek érdekessége az, hogy ihletett szöveg. Maga az irodalomkritika is szépirodalmi szöveggé funkcionál.

Ezt olvashatjátok mai rovatunkban. Én már kutatok a Kárpáti-szöveg után is. Ti pedig gondolkodjatok el a témáról, s keressetek még irodalmunkban Tisza-verseket. Egyet biztos tudtok a közölt Bessenyei-versen túl is!

Bence Erika

Itt az Internet Explorer 9

Március 15. hajnali hat órától magyar nyelven is letölthető a Microsoft böngésző-jének új, végleges verziója, amely a Windows 7-ben megjelent hardveres gyorsítást használja.

Az Internet Explorer 9 (IE9) tavaly szeptemberi, béta kiadásához képest a végeleges verzió kétezerénél több változtatást tartalmaz, így a webtartalmat nemcsak gyorsabban, hanem még szebben jeleníti meg. A Microsoft adatai szerint az IE9 korábbi verzióit több mint 40 millió alkalommal töltötték le, amivel a világ leggyorsabban terjedő, béta állapotú böngészője lett: piaci részesedése a Windows 7-et futtató számítógépek körében már elérte a 2 százalékot. Az új generációs böngésző előnyeit a felhasználók mellett a szoftvercég partnerei is felismerték, ma már több mint ezer weboldal – köztük a Facebook, a Vide.hu és a CNN – tartalmaz olyan fejlesztéseket, amelyek kihasználják az IE9 lehetőségeit.

A Microsoft a Windows 7 használata során keletkező telemetriás adatokra, azaz felhasználók tízmillióinak internetezési szokásaira támaszkodva alkotta meg következő generációs böngészőjét, amely nemcsak villámgyors JavaScript-motorjával, hanem intuitív kezelőfelületével is segíti a gyorsabb internetezést. A szoftvercég által készített statisztika szerint a felhasználók 33 százaléka tűzött le legalább egy programot a Tálcára, és 87 szá-

zaléka indított el alkalmazásokat a Tálcáról. A felhasználók mindössze 1 százalékuk nyitott böngészőjében új fület billentyűkombinációval, de 15 százalékuk tette ezt a CTRL-gomb és egérgattintás kombinációjával, 4 százalékuk adott hozzá oldalt a Kedvencekhez, és 9 százalékuk használt egyszerre nyolcnál több fület böngészés közben.

A szoftvercég fejlesztőcsapata ennek alapján olyan böngészőt alkotott meg, amely a weboldalakat úgy kezeli, mintha azok a számítógépre telepített, könnyen kezelhető alkalmazások lennének. Az IE9-ben a felhasználók letűzhetik kedvenc weboldaluk ikonját a Tálcára. Ilyenkor az ikon mellett speciális értesítések is megjelenhetnek – a Facebook esetében például egy csillag jelzi, ha a felhasználónak új üzenete érkezett. A letűzött weboldalakra az egér jobb gombjával kattintva egy új menü, az úgynevezett Ugórlista jön elő, amely az adott oldal speciális funkcióihoz enged közvetlen hozzáférést – a Facebooknál maradvány például az üzenetküldéshez. Egy letűzött ikonhoz akár több weboldal is beállítható, amelyek egy kattintásra, egyszerre nyílnak meg. Ezzel a funkcióval könnyedén létrehozhatók speciális feladatok – hírolvasásra, szórakozásra vagy munkára – szánt weboldalcsoportok.

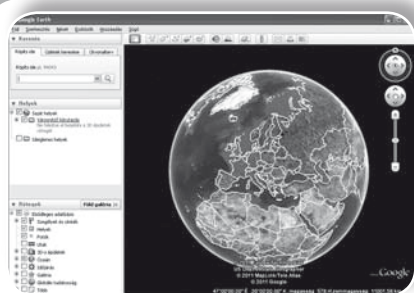
Az IE9 HTML5-kompatibilis, és kiaknázza a PC grafikus kártyájának számítási telje-

sítményét, a hardveres gyorsításban rejlő lehetőségeket, ezáltal 90 százalékkal nagyobb erőforrást képes az internetezés szolgálatába állítani. Az IE9 számos funkciója a böngészés biztonságosabbá tételét célozza. A SmartScreen Filter naponta mintegy hárommillió, azaz eddig összesen több mint 1,2 milliárd adathalászt támadást és kártevőt szűrt ki. A Tracking Protection bekapcsolásával pedig a felhasználók megadhatják, hogy mely oldalak nem gyűjthetnek információkat az interneten folytatott tevékenységükről. A Microsoft új böngészője a HTML5 mellett számos további szabványt és megoldást támogat, köztük a CSS3-at vagy az EcmaScript5-öt.

Az IE 9 Windows 7 (RTM és SP1), Windows Vista (SP2) és Windows Server 2008 (SP2 vagy újabb, illetve R2) operációs rendszereken érhető el. A végleges verzió március 15-én kedden, hajnali 6 órától tölthető le a Microsoft weboldaláról, illetve a <http://awebsepege.hu> oldalról, ahol az újdonságokat bemutató videók is megtekinthetők. A böngésző a Windows Phone 7 telefonokra várhatóan 2011 második felében érkezik majd.

PCW-K. E.

Nemrég írtunk a Google Earth Engine-ről, most pedig a Google bemutatta a Google Earth legújabb verzióját, egy interaktív digitális atlaszt, ami a név hasonlósága ellenére csak távoli rokona az előzőnek.

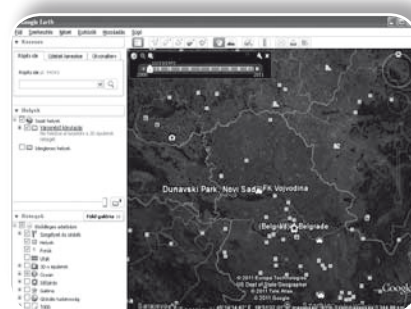
A Google Föld indulása egy új lehetőséget kínált számunkra, szupermenként repülhettünk az úrból akár saját házuk tetejére, egy teljesen új nézőpontból láthatjuk meg világunkat. A fejlesztés egyik első lépéseként 2008-ban a Street View beépülésével utcai panorámaképeknek köszönhetően kedvenc üzletünk kirakatát is megtekinthettük (feltéve, hogy olyan helyen lakunk, amit már feldolgoztak a program fejlesztői). A most induló Google Föld 6 már teljesen integrálta a Street View adta előnyöket, így egyik helyről a másikra „repülve” akár madártávlatból is megközelíthetjük lakásunk ajtaját.

Google Föld 6

A navigációs felület mellett mostantól mindig ott lesz útítársnak Pegman, akinek a segítségével bármikor megtekinthetjük egy utca valóságos panorámaképeit. Ehhez csak annyit kell tennünk, hogy ha meglátunk egy kék színnel kiemelt utcát, odahelyezzük a Pegmant, és már körbe is nézhetünk. Így egerünk görgőjével vagy kurzor billentyűink segítségével zökkenőmentesen haladhatunk egyik helyről a másikra a korábbi Street View rétegek változtatása nélkül.

Fák nélkül Földünk egy igen sivár hely lenne, így a Google a több ezer 3D-s épület mellé már több mint 80 millió fát ültetett el virtuálisan Athénban, Berlinben, Chicagóban, New York Cityben és San Franciscóban. A több tucatnyi fajta, mint például a japán juhar vagy a kakaófa valóságghú megjelenítése már szinte olyan realiztikus képeket tár elénk, mintha valóban a helyszínen tartózkodnánk. Ahhoz, hogy ezt a funkciót élvezhessük, a kezelőpanelen be kell kapcsolnunk a 3D épületeket megjelenítő réteget.

A Google Föld 5. verzióját használók egyik kedvence volt a történelmi megjelenítő, amelynek történelmi képeivel vizuálisan visszautazhatunk a múltba – az 1935-ös Varsóba, az 1945-ös Londonba, vagy a 2010

januári földrengés okozta pusztítás előtti Haitira. Mivel azonban nem volt mindig egyértelmű, hogy az adott helyhez tartoznak-e történelmi képek, a Google Föld ezen funkciója kevésbé volt ismert.

Az új verzió a történelmi képek felfedezésében nyújt egyértelmű segítséget: amikor egy olyan hely fölött járunk, ahol ezek a képek elérhetők, a legrégebbi kép dátuma felugrik a képernyőnk alján. Elég csak rákattintunk a dátumra, és azonnal vissza is utazhatunk az időben. Itt már a helyhez rendelt összes rendelkezésre álló kép között válogathatunk.

A Google Föld 6 letölthető a <http://www.google.com/intl/hu/earth/index.html> oldalról, valamint ugyanitt további képeket és videókat is találhatunk a programról.

HOROSZKÓP

KOS

Mindenki tőled várja a jó tanácsokat, te pedig kezdész befáradni az okostojás szerepébe. Nyugodtan építsd le azokat, akik fárasztanak, mert most szükséged van a pihenésre! Nagyon kreatív vagy, tele leszel jó ötletekkel.

BIKA

Légy toleránsabb a környezeteddel, főleg azokkal, akik idegesítenek. Lehet, hogy csak mondani akarnak valamit, amire te nem szeretnél odafigyelni. Hallgasd meg őket, biztosan megoldódik a probléma! Ne légy meggondolatlan, most nagyon rosszul sültet el.

IKREK

Eleged van abból, hogy folyton csak a tanulás jut neked, szeretnéd, ha kicsit kényeztetnének. Ha épp nincs melletted senki, hívd át a barátnőidet egy wellness-délutánra – ha srác vagy, a haverokat egy kis lazításra! A szerelmeddel egyre közelebb kerültek egymáshoz, feltárja neked a lelkét.

RÁK

Most nagyon tele vagy energiával, mint egy virgonc csikó, nem tudsz nyugton maradni. Kihasználhatod a fölös energiáidat, ha olyan feladatokat vállalsz, amelyekhez minden tehetségedre szükséged van, ha ez sem segít, irány az edzőterem!

OROSZLÁN

Keverd ügyesen a lapjaidat, és neked kedveznek majd a körülmények, néhány dicsérő szóra is számíthatsz az idősebbektől. Ez imponál az ellenkező nem képviselőinek is, járj nyitott szemmel! A szerencse kegyeltje vagy, ezért nem történhet olyan dolog, amelyet ne tudnál megoldani.

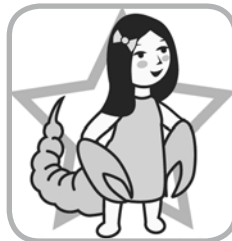
SZŰZ

Ígérd meg, hogy nem kapkodsz el semmit, mert most nagy szükséged lesz a higadságra, ráadásul több szituációban is. Valaki úgy vonzódik hozzád, mint mágnes a vashoz, és ez téged sem hagy hidegen! Szerencse kíséri az utadat, most lenne érdemes lépni.

MÉRLEG

Előjön a humanista éned, nem bírod a gonoszkodást és a pletykákat, amikor pedig te is szóba kerülsz, egyszerűen kitör belőled a hiszti. Megsértődhetsz, és akár hetekre is neheztelhetsz a környezetedre. Ezt nem lehet a végsőkéig húzni, ajánlatos minél előbb megbeszélni a problémát.

SKORPIÓ

Nem lesz túl kellemes a hangulat otthon, úgy érzed, mindenki rád akar szállni, pedig nem veled van problémájuk, csak a saját negatív érzelmeiket próbálják valakin levezetni, és épp te leszel útban. Ne hagyd, hogy a fejedben táncoljanak, maradj nyugodt, akkor nem találnak rajtad fogást!

NYILAS

Hajlamos lehetsz a társaid szekálására, pedig mindent megtesznek, hogy neked jó legyen, csak te ezt nem akarod észrevenni. Inkább foglalkozz a saját dolgaiddal, és reménykedj, hogy a többiek hibái nem befolyásolják azokat. Ne engedd el magad, mert a szerelemben komoly esélyeid vannak anélkül, akiről már majdnem lemondta.

BAK

Most olyan emberekkel ismerkedhetsz meg, akiknek a társaságát rendkívül élvezed. Kilátásban van egy új szerelem, amelynek megpróbálsz ellenállni, kevés sikerrel. Jól tennéd, ha a barátainak nem árulnál el mindent. Azok a félelmek, amelyek benned munkáltak, a családi összetartásnak köszönhetően eloszlanak.

VÍZÖNTŐ

Fontos a véleményed, a barátaid tőled várják egy probléma megoldását. Jó kis ötleteid vannak, csak eddig senkinek sem mertél beszélni róluk. Az alapok jók, csak a megvalósítás hiányzik – a többiek pedig pont ebben segítenek majd. Sokat tanulsz, de meg is lesz az eredménye.

HALAK

A ki nem mondott dolgok rosszul hatnak rád: meg kell mondanod a véleményed, ami lehet, hogy nem tetszik a barátainak, de nem kell mindig egyetértened másokkal. A szerelemben elvakultan imádsz valakit, akiről azt hiszed, ugyanúgy érez irántad, sajnos ez nem így van.

Anyukád szépségtanácsai még mindig működnek

Lehet, hogy amit a fiúkról mondott, sokszor elengedted a füled mellett, de biztos, hogy jó pár apró szépségtrükkje van, amit érdemes meghallgatni. Összegyűjtöttük a legravaszabb szabályokat, amiket érdemes követni.

Többször megtörténik, hogy anyukád kéretlen intelmei csak dühítenek. Ám később kiderül, hogy néhány bölcs tanácsa, főként a szépségre vonatkozók, igenis megállják a helyüket, például a húzd ki magad és a ne grimaszolj túl sokat. Tudjuk, nehéz belátni...

A szakértők szerint ezek a javaslatok és jó tanácsok okkal öröklődnek korosztályról korosztályra: mert működnek.

Aludj selyem párnahuzaton!

Talán felesleges luxusnak tűnik, de ha selyem párnahuzaton nyugtatod éjjel a fejed, a hajad nem lesz kócos, szálló, fénytelen. A pamut- vagy vászonhuzatok durva felülete megtörheti a haját, főként, ha forgolódva

alszunk, és a haj egész éjjel a párnához dörzsölődik. Emellett megpróbálkozhatok egy éjszakai, védővitaminos szérum felvitelével, mielőtt kidőlsz, hogy a hajad védőpáncélt kapjon.

Húzd ki magad, hogy magasabbnak tűnj!

Egyszerű logisztika: ha slaposan mész, alacsonyabbnak látszol. „Bármilyen nehéz is állandóan odafigyelni a tökéletes tartásra, gömnyedés közben meghajlik a gerinc, ami előnytelen sziluetthez vezet” – mondja Grant Wilfley, New York-i casting-ügynök és sztáredző. Egyszerű tanácsa: próbáld meg hátragördíteni a vállaidat, ha állsz vagy ülsz. Ha mégis előrerokadnál, képzelj el a tested bábuként, amit zsinórok tartanak, és hagyd, hogy a zsinórok felfelé húzzák a hátad, ami ezáltal kiegyenesedik. Figyeld arra is, hogyan tartják magukat a körülötted lévő emberek. Néha egy rossz példa is figyelmeztethet a helyes testtartásra.

Ne használd túl sok sminket!

Anyukád ezt talán a visszafogottság érdekében javasolta, de a lényeg nem is ebben rejlik. „A kevesebb smink tényleg előnyösebb lehet: a vakolatszerű alapozó és az összeragadt szempillák eltűntetik a vonásaidat” – erősíti meg Molly R. Stern, a CoverGirl sminkmestere. Csak egy leheletnyi alapozó szükséges a problémás területekre (az egyenetlenségekre és karikákra), és máris rendezettebbnek látszol. Ezután szürkésbarna szemceruzával szaladj át a szemkontúron, göndörítsd a szempilláidat, és vigyél fel egy réteg szempillafestéket, de csak a felső pillákra. Ez optikailag növeli a szemet. Végül egy árnyalatnyi rúzzsal fejezd be a sminket (csak az ujjad hegyével tapogasd az ajkadra, hogy finom szint kapj, mondja Stern), és egy kevés pirosítóval, ami feldobja az arcod.

Hidig időben sem szabad megfélekezünk a lábkörmeink ápolásáról, amelyek ugyan nem fognak kikandikálni a szandálból, de komoly problémákat okozhatnak a zárt cipőben is: benőhetnek a sarkaik, illetve a lenőtt köröm akár át is bökheti a mellette lévő lábujjunk bőrét, komoly vértócsát hagyva a csizmánkban.

A lábköröm ápolása

Ugyanúgy kell ápolni a lábujjak körmeit, mint a kezünkön. A legegyszerűbb, ha a körömcsispez és a körömrészelő segítségével veszed igénybe, mert sokkal egyszerűbben tudsz vele dolgozni a lábodon, mint a körömmollóval. A bőrt pedig, ami ránőtt a körömdőre, kifejezetten tilos levágni, inkább egy

Lábköröm-ápolási kisokos

fapálcikával nyomkodd szépen vissza, hogy ki tud lakkozni az egész felületet.

Körömmázás

Szerencsére még mindig nagyon divatos a lábon az egyenesre vágott köröm. Nagyon praktikus is, hiszen a köröm benövése is elkerülhető vele, s attól sem kell tartanod, hogy berepedezik. Legalább kéthetente fordíts rá időt, hogy lenyessed a körmeidet, különben a hegyes sarkak megkeseríthetik a napjaidat. Különösen akkor, ha hegyes orrú cipőt hordasz, ami összeszorítja elől a

lábfejedet: a túlnőtt kis sarkacskák a szorítás hatására könnyen befelé fordulhatnak a mellette lévő lábujjad bőrébe, s ez nemcsak fájdalmas, hanem sok vérrel járó baleset is, amit nehéz lesz kitisztítani a cipődből.

Lakkozás

Ha úgy döntesz, hogy annak ellenére is kilakkozod télen a körömdőre, hogy nem fogja más látni, az egyenesre vágott körömhöz csodálatosan passzol a francia manikűr. Először is zsírtalanítsd a körömdőtet! Ezt a legegyszerűbben úgy teheted meg, hogy acetonos vattával áttöröld őket. Ezután mosd meg alaposan szappanos vízzel, s egy törölközővel szárítsd meg. Elsőként alapozó, áttetsző lakkal fessd ki a körömdőtet, majd jöhet a két színes réteg a francia lakkozás szabályai szerint. Egy szintén átlátszó fedőlakkal tartósabbá teheted az egészet.

Figyelem! Sok szakember egyáltalán nem ajánlja, hogy a zárt cipős időszakban hosszú ideig viselj lakkot a lábkörömdőre, főleg alaplakk felvétele nélkül, mert gombásodást okozhat. Inkább légy óvatos, s ha lakkozod is a lábkörömdőre télen, pár nap elteltével távolítsd el!

Irodalmi és történelmi vetélkedő

Szerte a nagyvilágban, mindenhol, ahol csak élnek magyarok, március 15-én megemlékeznek az 1848–49-es forradalomról és szabadságharcról.

Az óbecsei Petőfi Sándor iskolában ezen a napon 11 fordulóban mértek össze tudásukat a tanulók. Hat csapat versenyzett, ezek: 1. Márciusi ifjak, 2. Pilvax, 3. Lángoló Petőfi, 4. Magyarok szövetsége, 5. Hungárda, 6. Nemzet ifjai.

A verseny kezdetén az iskola énekkara Csonka Ágota zenetanárno vezetésével elénekelt a Hymnust, majd Szűcs Budai Engelbert magyartanár köszöntötte az egybegyűlteket, ugyanis ő és Bartha Áron történelemtanár voltak a szervezők.

Villámkérdésekkel kezdődött a vetélkedő. A diákok kitűnő fölkészültségét bizonyította, hogy helyesen feleltek a Petőfi életével, munkásságával kapcsolatos kérdésekre. Mindannyian tudják, hogy hol és mikor született a költő, de azt, tudják-e, hogy mi volt a csúfneve? A helyes válasz: Könyves Sándor. S ki volt a kedves tanára Aszódon? Koren István... Ezután az öttagú csapatok egyike elmondta Kossuth Lajos Kiáltvány a néphez! című politikai beszédét. Míg ők szerepeltek, addig a néma térképen a csapat többi tagja bejelölte Petőfi életének főbb állomásait.

A következő feladatnál is jól teljesítettek a csapatok.

Petőfi Füstbement terv című versét kellett a legépelt, majd felszabdalt versszakokból összezerak. Mindegyik csapat sikeresen összeállította a költeményt. Persze a feladat megoldásához ismerni kellett a költőnek ezt a versét.

A képfelismerés már nem ment olyan könnyen, de aki tudta, annak nem volt nehéz. Irinyi Józsefet, Vasvári Pált, Jókai Mórt... kellett felismer-

ni. Ez valóban nem volt könnyű feladat, de a petőfik ezt is megoldották, s igyekeztek feltűzni a képeket a faliújságra, hogy a zsűri is lássa. Ugyanis minden csapat már előzőleg faliújságot is készített.

A versenyzők munka közben egy kicsit megpihentek, ez idő alatt az énekkar Kossuth-nótákat énekelt.

Érdekesekek voltak a következő forduló asszociációs feladatai: Nektek egy képen lévő számár melyik Petőfi verset juttatja eszetekbe? A petőfik mindjárt rávágta: Megy a juhász a számaron. Egy tyúk? Anyám tyúkjá. Négy ökör? A négyökrös szekér.

A csapatok legjobb szavalói is bemutatkoztak. Péter Lea, Vukov Anita, Horváth Martina... Míg ők szavaltak, a versenyzőknek neves személyek képeit kellett összerakni, s mozaikszerűen egy lapra ragasztani.

A szavalatok elhangzását követően már tűzték is a versenyzők a faliújságra Petőfi Sándor, Szendrey Júlia... képét.

A Ki vagyok én? című feladatnál egy-egy bemutatkozó szöveg segítségével kellett kitalálni, kiről is van szó. Petőfi Sándor, Arany János, Jókai Mór, Vörösmarty Mihály, Kölcsey Ferenc szövegei hangzottak el.

A történelmi vetélkedőt a történelem tanár úr vezette. Itt is volt képfelismerés, s Damjanich János, Aulich Lajos, Nagysándor József... a tábornokok képét kellett fölismerni. Majd a történelmi események időrendi sorrendje következett. Végezetül a Ki vagyok én? feladatnál ki kellett találni, melyik történelmi személyről van szó. Kossuth Lajos, Kiss Ernő, Széchenyi István és Bem József, Battyány Lajos, Deák Ferenc... neve szerepeltek.

Mint minden vetélkedő, ez is eredményhirdetéssel végződött: a Benák Erzsébet, Berecz Tamás, Szűcs András, Tóth Kása Piroska és Tallos Kosanić Zsuzsanna összetételű zsűri a következő döntést hozta: 1. a Hungárda csapat, 2. Nemzet ifjai, 3. Lángoló Petőfi.

A győztes csapatok értékes könyvjutalomban részesültek.

Az első díjas csoport mind az öt tagja a Ki kicsoda? (magyar irodalom), a második a Ki kicsoda? (világirodalom) című könyvet, a harmadik díjas csoport Katona József Bánk bánját kapta jutalmul.

Gratulálunk!

K. E.

Ünnepi megemlékezés

Acsantavéri Hunyadi János Általános Iskola tanulói az idén is méltó módon emlékeztek meg nemzeti ünnepünkről. Március idusán a hagyományokhoz híven a nemzeti lobogó várta az iskolába érkezőket. A hetedik és nyolcadikos diákok a nagytemetőben levő emlékműnél rótták le tiszteletüket a szabadságharcosok emléke előtt. Az 1848/49-es szabadságharc idején ugyanis egy tábori hadikórház működött a faluban, ahol Kiss Ferenc és Szabó Ágoston orvosok gyógyítottak. A sebesült honvédeket a becsei, hegyesi, verbászi táborokból hozták ide. Tizen-nyolc sebesült itt halt meg, és itt is temették el őket. Mivel sírhelyük ismeretlen, a falu emlékművet állított nekik. Ennél a márványtáblánál emlékeztek az iskola tanulói a jeles eseményre. Az ünnepi műsorban számos alkalomhoz illő dal és vers hangzott el, és felelevenítették a 163 évvel ezelőtti történeteket. Az igazgatónő a márciusi ifjakról beszélt, akik elindítottak egy lavinát, amely megváltoztatta a nép életét. Erőt adott, és azóta minden tavasszal erőt ad, hogy higgyünk magunkban, hogy büszkék legyünk a magyarainkra. Az ünnepség végén a tanulók megkoszorúzták az emlékművet.

CS.

Csantavér

Iskolánkban is sokan vettek részt kémiából a Curie Emlékversenyen. A kerületi döntőt Zentán tartották, amire Földi Alexandra, Dudás Alexandra, Veréb Roland, Anitics Emese, Dér Lonetta, Gandis Csongor és Szabó Emília jutott el. Veréb Roland 2. lett és továbbjutott Szolnokra. Felkészítő tanárunk Hatala Zoltán. – **Szabó Emília**

2011. február 27-én Szabadkán tartották a községi biológiaversenyt. Az iskolánkban 3 hetedik és 5 nyolcadikos tanuló vett részt. Itt egy tesztet írtunk az ezévi anyagból. Mindannyiunknak jól sikerült, többen is helyezettek lettek, köztük én is.

2011. március 5-én a Tron sportklub megszervezte a 4. születésnapj futást. Két táv volt, egy 5 km-es és egy kemény, 21 km-es. Én az 5 km-sen vettem részt. Nagyon örültem, mivel 2. helyet értem el. – **László Nikolett**

Osztályunkból Kovács Noel és Nagy Gergely részt vett a községi szintű matematika-versenyen. Gergő továbbjutott a körzeti megmérettetésre. Gratulálunk!

A hétfőgőn megrendezett földrajzversenyen iskolánk tanulója, Petkovics Viktor (7. a) kiváló eredményt ért el. A 100-ból 94 pontot szerzett, s ezzel első helyezett lett. Nagyon büszkék vagyunk rá.

Március 3-án tartották iskolánkban az iskolai szintű vetélkedőt történelemből. Ekkor dőlt el, hogy kik képviselnek bennünket a községi versenyen. Nagy örömrőnkre osztálytársnőnk, Zabos Réka is továbbjutott.

Minden héten izgatottan vesszük kézbe a Jó Pajtást, és lessük, hogy megjelent-e valamelyikünk írása.

Március 3-án jelmezbált tartottak az alsósok részére. Rengeteg Pókember, hercegkisasszony, Batman lepte el iskolánk tornatermét. – **A 6. b osztály**

Megeszelek szőröstül-bőröstül!

1. Milyen sorrendben eszel?

- a) Szívesen felcserélem a fogásokat: ha túl meleg a leves, akkor a másodikkal kezdem, ha édességre vágyom, először a desszertet eszem meg.
- b) Lassan eszem, néha órákig is majszolgotok valamit.
- c) Fogásról fogásra haladok, sorban végigeszem a menüt.

2. Mely falatokkal kezded az étkezést?

- a) Azzal kezdem, amit legjobban szeretek.
- b) Mindent elfogyasztok, szép sorban haladva.
- c) Azzal kezdem, amit a legkevésbé szeretek, a jobb falatokat mindig a végére hagyom.

3. Étkezés végén mi marad a tányérodon?

- a) Köret.
- b) Semmit sem hagyok a tányéron, mindent elfogyasztok.
- c) Savanyúság.

4. Melyik menüre szavazol?

- a) Zellerkrémleves, töltött padlizsán, ráksaláta.
- b) Húsleves, rántott szelet, uborkasaláta.
- c) Gyümölcsleves, rozsmaringos csirke, gyümölcs.

5. Milyen desszertet választasz?

- a) Azt, amit ajánlanak.
- b) Nem szoktam ebéd után desszertet enni.
- c) Feltétlenül a kedvenc desszertemet választom.

6. Melyik kompozíciót tartod a legcsábítóbbnak az alábbiak közül?

- a) Zöldség öntettel.
- b) Egy szelet hús hasábburgonyával.
- c) Zöldségek között valamilyen hús.

7. Hogyan szereted elfogyasztani az ételt?

- a) Nem szeretek késsel-villával enni, ha lehet (és nem kinos), akkor a kezem is használom.
- b) Mindig minden húst és darabosabb ételt apró darabokra szelek a tányéron.
- c) A húst késsel-villával eszem, a desszertet szívesen elfogyasztom kézzel is.

8. Az evés végén mindig...

- a) ...iszom egy pohár finom üdítőt.
- b) ...megmosom a kezem.
- c) ...iszom egy kapucsínót.

9. Az étkezés számomra...

- a) ...maga a gyönyörűség.
- b) ...az éhség csillapítását jelenti.
- c) ...egyfajta örömforrás.

10. Ha egyedül eszem...

- a) ...szépen megteríték, és megadom a módját az étkezésnek.
- b) ...a hűtő előtt állva bekapok néhány falatot.
- c) ...a konyhapultnál, újságolvasás közben falatozom.

**Evési szokásaink,
az étkezés tempója,
jellegzetességei sok
mindent elárulnak
rólunk.
Te hogyan eszel?**

Értékelés

Legtöbb az a válasz:

Teljesen át tudod adni magad az élvezeteknek, hagyod magad kényeztetni, igazi ínyenc vagy. Hajlamos vagy a különcségre, a különleges ételek és különleges helyzetek iránt egyaránt vonzódasz. Az átlagtól eltérő étkezési szokásaidtól az időszakos gyomorrontások sem riasztanak el. Elved: „Amit ma megehetsz, ne halaszd holnapra!”

Legtöbb a b válasz:

Precíz, megfontolt, kissé hagyományos, „ízvilágú” személy vagy. Mindenben igyekszel a megszokottat követni, nem nagyon mersz újszerű dolgokat kipróbálni. Veszélyesnek tartod, hogy a vágyaidra hagyatkozz, igyekszel a jól bevált dolgoknál maradni. Elved: „Járt utat járatanért el ne hagyj!”

Legtöbb a c válasz:

Mérsékletes vagy, a vágyaidat és a lehetőségeidet egyaránt mérlegeled. Igyekszel minden örömet szerző lehetőséget kihasználni, de csupán a jól ismert keretek között. Elved: „Jobb ma egy tyúk, mint holnap egy veréb.” Kifinomult vagy, nem elégszel meg az átlagos ízekkel, de nem is habzsolod mértéktelenül az élvezeteket.

BIZALMAS SOROK

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizennégy éves vagyok, és most jártam először valakivel. Néhány napja csúnyán összevesztünk, nem is tudom, mi volt az oka. A fiúm bejelentette, hogy szakítani akar velem. Én meg nem tudom, mi ütött belém, rögtön rávágtam, hogy: Szuper! Szerintem meg is lepődött ezen, mert nem várta tőlem, hogy ezt fogom mondani. Bevallom én is meglepődtem önmagamon. Az az igazság, hogy meg is bántam a dolgot. Azon gondolkodom, hogy mi lett volna, ha könnyörgök és sírok, mert rájöttem, hogy hiányzik. Majdnem mindennap föl hívom, meg üzenetet küldök neki, de nem válaszol. Mit tegyek, szeretnék kibékülni vele. Vagy mégse próbálkozzam? Kérlek, segíts!

Boldogtalan"

Válasz:

Kedves Boldogtalan!

Általában jó, ha megfontoljuk a cselekedeteinket, de ez sem garancia, hogy jó döntést hozunk. Azt hiszem, a fiú nagyon komolyan gondolta, hogy szakít veled, és a te kijelentedet is komolyan vette. A legjobb lenne, ha találkozhatnátok, és négy szemközt beszélgetnétek a történetekről, hisz mindkettőtöknek jól tene, ha tudnátok, hogy mit csináltak rosszul. Persze főleg a jövőbeli kapcsolataitokra gondolkodok. Mivel üzeneteket küldesz neki, üzenj neki, hogy találkozzatok. A többi pedig az ő válaszára fog függni. Ha vállalja a találkozást, és meg tudjátok beszélni a dolgaitokat, az lenne igazán a SZUPER. Ha viszont nem jön be a dolog, legalább tudod, hogy a kapcsolatnak igazából nincs semmilyen jövője. Ne búslakodj sokáig, mert az igazi szerelem még csak ezután vár rád.

„Kedves Bizalmas!

Majdnem 12 éves vagyok, és már ketten megkérdezték tőlem, hogy akarok-e velük járni. Szerintem még túl fiatal vagyok, hogy járjak valakivel, de ugyanakkor szeretnék is járni. Egy kicsit szégyellenék is igent mondani. Az egyik »bátor« volt, és ő maga kérdezte meg, a másik viszont szégyenlősebb, és a barátja jött oda hozzám, ő meg utána elszaladt. Mind a két fiú szimpátiikus nekem. Járjak vagy ne járjak valamelyikkel, és melyiket válasszam?!

Bújj, bújj..."

Válasz:

Kedves Tanácstalan!

Azt hiszem, tényleg nem jött el számodra a „járás” ideje, hisz azt sem tudod eldönteni, hogy melyik fiú tetszik neked jobban. Nem kell elsietned a dolgokat, hisz a tinik tinije vagy még. Örülj, és élvezd, hogy tetszel a fiúknak. Nyugodtan megmondhatod mind a kettőnek, hogy várniuk kell, ha járni szeretnének veled. Neked pedig, ha érettebb leszel, nem kell majd azon gondolkodnod, hogy járjál-e vagy sem, vagy melyiket válasszad. Addig is barátkozz fiúkkal, lányokkal egyaránt. Ismerkedj, beszéljess, barátkozz, szórakozzatok együtt. Mert számodra most ennek az ideje van.

„Kedves Bizalmas sorok!

Van egy fiú az iskolában, aki nagyon tetszik. Ő is 8-os, mint én, de nem egy osztályba járunk. Azt hiszem, már tudja, hogy mit érzek iránta, mert ha összefutunk, elvörösödik. Beszélgettünk is már egyszer, de sehogy sem, hogy kezdeményezzen és randira hívjon. Pedig én úgy szeretném! Mit tegyek, mert kezdek igazából beleesni. Kérlek segíts! Hogyan legyen az enyém?

Di"

Válasz:

Kedves Di!

Azt hiszem, te is tapasztaltad már a saját bőrödnön, hogy milyen nehéz dolog randira hívni valakit, vagy odamenni ahhoz, aki nagyon tetszik nekünk, hisz mindannyian rettegünk attól, hogy visszautasítanak, ki nevetnek bennünket, nem tudjuk, hogy mi lesz a következő lépés. Bizonytalanok, félénkek vagyunk, persze ki kevésbé, ki jobban. A fiú a bátortalanabbak közé tarthat, de benned azt hiszem, van elég kezdeményező-készség, hogy megtehesse a következő lépést.

Mindenesetre jó lenne, ha türelmes lennél, mert ha elsieted, megrémisztetted a fiút. Bizony ez is megtörténhet, akkor viszont fejvesztve szökik majd tőled. Azt hiszem, az iskolai környezet nem a legromantikusabb hely, túl sok a kíváncsi tekintet. Biztos, hogy vannak közös barátaitok is. Jó lenne, ha összehozhatnátok őket, és együtt mennétek el moziba, kocsolyázni stb. Így, oldottabb helyzetben ismerkedhetnétek, beszélgethetnétek, és ő is bátrabban közelíthetne hozzád, ha megvan köztetek a „kémia”, a szimpátia. Ha mégsem jön össze a dolog, ne búslj sokáig, mert ha másnem barátkoztatok, jól éreztétek magatokat mindannyian, együtt. Lassan majd számodra is eljön a nagy szerelem ideje.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tetszik egy fiú az osztályomból, de félek, hogy sok minden szétválaszt bennünket. Én a városközpontban lakom, ő meg utazik a peremvárosból. Még nem volt fiúm, de már mindenki tudja, hogy tetszik, és piszkálnak miatta. Az is gondot jelent számomra, hogy nemsokára befejezzük a nyolcadikat, és még kevesebbet találkozhatunk majd, mint eddig. Mit tegyek? Kérdezzem meg én, hogy akar-e velem járni a sok különbség ellenére?!

Cirmi"

Válasz:

Kedves Cirmi!

Nem tudom pontosan, milyen különbségekre gondolsz, de feltételezem, hogy a „falusi-városi” környezet az, ami nem kellene, hogy különös gondot okozzon, mert ha így lenn, akkor nagyon sok jó, életre szóló kapcsolat, nagy szerelem nem született volna meg. Ha kölcsönös köztetek a szimpátia, nem kell sokat gondolkodnotok. Inkább igyekezz megismerni azt a környezetet, amelyikben a fiú él. Használj ki azt, hogy egy osztályba jártok, mert számos közös tevékenységet szervezhettek az osztályotok számára, amikor ti ketten együtt lehetetek, beszélgethetek, ismerkedhetek.

Mindenesetre, jó lenne, ha letisztáznád magadban, milyen előítéleteid vannak. Az előítéletet úgy is meghatározhatjuk, hogy tényeken vagy hibás, merev általánosításon alapuló, előre kialakított vélemény. Az előítéletek eléggé megnehezíthetik az életet, konfliktusokhoz vezethetnek, mert negatív tulajdonságokat feltételezünk valakiről, negatív hozzáállásunk van hozzá, abból kiindulva, hogy egy adott csoporthoz tartozik. Amikor pedig közvetlen ismereteket, pozitív tapasztalatokat szerzünk az adott csoporttal, személyekkel kapcsolatosan, előítéleteink is szétfoszlanak, véleményünk, magatartásunk megváltozik irántuk.

A tavasz folyamán pedig kirándulhattok is a peremvárosba az osztálytársatokhoz, biztos, hogy sok érdekesség és látnivaló van náluk is, és így neked is megváltozhat a „falu”, „peremváros” iránti előítéleted. Idővel meglátod, meglátjátok, hogyan alakulnak köztetek a dolgok, és hogyan álltok a kölcsönös vonzalommal, szerelemmel.

A pók meg a légy

Réges-régen nagyon nehéz volt az ember élete, mert nem tudott tüzet csinálni. Amint a nap lenyugodott, a földön sötét és hideg lett. Az emberek ugyan tudták, hogy a pokol térségeiben van elég tűz, de oda senki sem merészkedett.

Abban az időben csak egyetlen király uralkodott az egész világon. Akkora hatalma volt, hogy nemcsak az emberek fogadtak neki szót, de a vadak és a rovarok is, egyáltalán: a földkerekség minden élőlénye.

Egy nap a király kihirdette, hogy gazdagon megjutalmazza azt, aki leereszkedik a pokolba, és tüzet hoz onnan.

Sokan próbálkoztak, de senki sem járt szerencsével: tüzet nem hozott senki.

A király nem csüggedt, tovább biztatott. Összehívta tanácsadóit, és megparancsolta nekik, hogy még csábítóbb jutalmat eszeljenek ki a hős számára, aki tüzet hoz az embereknek.

Sokáig tanácskoztak a tanácsadók, végül is a következő határozatot hozták: Aki tüzet hoz a földre, olyan jutalomban részesül, hogy odaülhet bármikor bárki asztalához.

Mentek is a követek, és megvitték a hírt nemcsak az embereknek, de a vadaknak, a madaraknak és a rovaroknak is. Újból sokan próbálkoztak a veszélyes úttal, de minden hiába. Abból a mélységes-mélyből senki nem tudott tüzet felhozni.

Tudomást szerzett a hírről a pók is. Azonnal munkához látott: kezdte fenni fonalát, amelyiken majd leereszkedik a pokol térségeibe. Amikor aztán elkészült vele, nem szólt senkinek egy szót sem, hanem útnak indult. Oda is ért szerencsésen a pokolba vezető szakadék széléhez. Fonalát erősen odakötözte egy tölgyfa kiálló gyökeréhez és már ereszkedett is rajta lefelé, egészen a pokol fenekére. Megragadott egy égő zsarátnokot, s már igyekezett is felfelé a fonalon. Szerencsésen fel is jutott a tűzzel a földre.

Bár elsőosztályú mászó volt a pók, mégis csak nagyon kimerült, míg olyan mélységből fölhozta a tüzet. Amikor aztán felért, érezte, hogy meg kell pihennie, hogy szundítania kell egyet. Letette maga mellé a zsarátnokot, és lehevert. Csakhogy annyira fáradt volt szegény, hogy mélységes álomba zuhant.

Már megvirradt, az emberek már hajtották ki az állatokat a legelőre, de a pók még mindig aludt. A légy is felébredt, zümmögve szállgott erre-arra. Egyszer csak valami szokatlan szag csapta meg az orrát. Röptében körütkingetett, egyszerre meglátta az alvó pókot, mellette az égő tüzet!

Mindjárt kitalálta, hogy a pók meghozta a pokolból a tüzet. Azt gondolta: Tudja is az

ilyen hétalvó, hogyan kell bánni a tűzzel? Adig alszik itt, míg a tűz majd egészen elhamvad. Elviszem inkább én a királynak, engem ugyanis jobban megillet a jutalom!

– Itt a tűz, uralkodóm! A pokolból hoztam, életem kockáztatása árán! – mondta büszkén a királynak.

Nagyon megörült a király. Azonnal elrendelte, hogy a légy tiszteletére gazdag vendégséget csapjanak, és még aznap átadott neki egy írást, amelyen ez állt:

„A tűz megszerzése fejében odaülhet ezentúl a légy bármely asztalhoz. Ez a joga örökös!”

A pók csak alkonyatkor ébredt fel. Körülnézett – hová lett a zsarátnoka? Szaladt ide, szaladt oda, kereste, hiába. Mindenki kinevette. Megbolondult tán? Hiszen már mindenki tudja, hogy a tüzet a légy hozta, méghozzá élete kockáztatása árán!

Amikor ezt a pók meghallotta, csakugyan majdnem megzavarodott. Tele torokkal kiabálta:

– A légy tolvaj! A légy tolvaj! Ellopta a tüzemet! Hiszen én hoztam a pokolból a zsarátnokot! Engem illet a királyi jutalom!

Sokan el is hitték a póknak, de hát mit tehettek? Most már késő, hiszen a légy már írást is kapott hőstettéről!

Ez még jobban elkeserítette a pókot. Kifutva, botladozva érkezett a király elé, hogy elmondja neki, hogyan lopta meg őt a légy.

A légy ott ült a király jobbja, a legelőke-lőbb helyen.

– Hazudik a pók, mint a vízfolyás! – mondta. – Talán látta valaki, hogy hozza a tüzet? Senki a világon!

A király igazságot akart köztük teremteni. Felkérte a pókot, hogy terjessze elő bizonyítékait.

A pók azt állította, hogy a fonal, amelyen a pokolba ereszkedett, még bizonyára ott lóg a szakadéokban.

Odamentek hát a király szolgálai, de bizony a fonalat nem találták. Valószínűleg kigyulladt a zsarátnoktól, amikor a pók felfelé mászott vele.

Nem tudta a pók bebizonyítani az igazát. Hazafelé menet megátkozta a legyet, és boszszút fogadott egész nemzetsége ellen.

Ettől kezdve fonnak a pókok hálót, hogy fogdossák vele a legyeket. És a legyek élnek a jogukkal: odatelepszene minden asztalhoz.

Lett mese

Kókusz, a sokoldalú gömb

a pálmanedv, ebből pálmabort, ecetet, pálmacukrot készítenek.

Honnan származik?

A pontos eredet máig tisztázatlan. Dél-kelet Ázsia, Polinézia is lehetséges. Új-Zélandon 15 millió éves kókuszleletet is találtak. A kókusz mindenestre hosszú utat tesz meg, mire a szupermarketek polcairól hazavihetjük. A legtöbb kókuszt a Fülöp-szigeteken, Indonéziában és Indiában termesztik.

Kókuszszőnyeg, kókuszkrétél, kókuszsampon

A kókuszpálma az egyik leghasznosabb kultúrnövény a világon, minden részét felhasználják. Szőnyegek, ruhák, táskák készülnek a rostos köpenyből font fonalból. A belső héjból edényeket, tálat csinálnak. Ki nem használt még kókuszos naptejet, sampont vagy testápolót? Az afrikai nők kókuszolajjal ápolják a hajukat.

Érdekességek

- Egyre több helyen termesztnek alacsony kókuszpálmákat, hiszen a gyakran harmincméteres magasságból való betakarítás nyaktörő mutatóvány.
- Több helyen idomított majmok végzik a kókuszszüretet.
- Senki ne rontsa el a februári trópusi nyaralását azzal, hogy fejét hátrahajtva egész nap baktat a kókuszligetben. Csak városi legenda, hogy több embert ölnek meg a lezuhanó kókuszdiók, mint a cápák.
- A kókuszolaj gazdag laurinsavban, mely hasonlatossá teszi az anyatejhez.
- Aki Manilában jár, feltétlenül látogassa meg a Kókuszpalotát!
- A hindu néphagyomány szerint 99 féle betegség gyógyítására jó a kókusz.

A legtöbb háztartásban van a spájzban kókuszreszelék, hiszen bármikor jól jöhet a kókuszgolyóhoz. A kókusztejet, kókuszszirt viszont nemigen használjuk, pedig a világ konyháiban ezek is nagyon elterjedtek.

A kókuszpálma

Ki ne ismerné a trópusok jelképét, a hosszú törzsű kókuszpálmát, mely akár 30 méter magasra is megnőhet, és levelei elérhetik az 5 méteres hosszúságot. Amit fogyasztunk, az a tojás alakú termés, mely akár 1–2,5 kg-os is lehet. Ebben található a termés magja, a dió, mely barna héjú. A maghéjban találjuk a kókuszvizet, mely édeskés ízű. A héj belső része a fehér kókuszbel. Ázsiában a piacokon vízben tárolják darabolva, hogy ne száradjon ki, és elrágcsálhassuk a kókuszdarabokat. Külön megvehetjük a kókuszitalt is.

Kókusz, de nem csak reszelék

A kókusz belét a trópusokon általában frissen fogyasztják, de előfordul, hogy szárítva vagy reszelve használják. A reszelt kókuszbel a kofra, melybe mi is beleforgatjuk a kókuszkecskát vagy a kókuszgolyót. A vízbe áztatott és kipréselt kókuszbelből készül a kókusztej, melyet frissen adnak az ételekhez, vagy kókusztejpont készítenek belőle. A kókuszbelből készül a kókuszszir is, sütéshez kiváló. Frissen, üdítőként fogyasztják a még zöld kókusz levét. A virágzatból csepeg

Ha szereted a kókuszos sütit, íme egy nagyon egyszerű eddesség. Nagyon finom, egy kis ügyességgel egyedül is elkészítheted.

Hozzávalók: 50 dkg túró, 30 dkg kókuszreszelék, 15 dkg porcukor, gyümölcs vagy dió, mogoró stb.

Elkészítés: A hozzávalókat, a gyümölcs kivételével, jól keverd össze. Formázz belőle dió nagyságú golyókat, a közepükbe tegyél gyümölcsöt, és a kész golyókat forgasd meg kókuszreszelékben. Fogyasztás előtt pár órára tedd a hűtőbe! Jó étvágyat!

ZSIBONGÓ

A kókusz a szépség-ápolásban

A kókuszról általában a napsütötte, pálmás tengerpart jut eszünkbe, ami igazán kellemes ábránd a hideg hónapokban. A szőrös dió húsa és leve valóságos energiabomba, testedre-lelkedre egyaránt frissítően hat.

Bőrradírként kiváló

A szárított kókuszreszelék gyorsan és könnyedén eltávolítja a bőrről az elhalt hámsejteket. Ha extrahatékony bőrradírt szeretnél, keverj hozzá egy kevéske tejszínt és barna cukrot. Gyorsan használd fel a keveréket, mielőtt elolvad a cukor.

Hatékony archámlasztó

A frissen kettévágott kókusz belsejét vágd ki kis darabokban, törd össze egy villával, és az így kapott pépet kend az arcodra. Pihenj fél órát, közben a szemedre tegyél egy-egy uborkarikát. A pakolás kellemesen hűsíti a bőrt, közben megszabadítja a felesleges zsíroktól.

Frissítő energiaktól

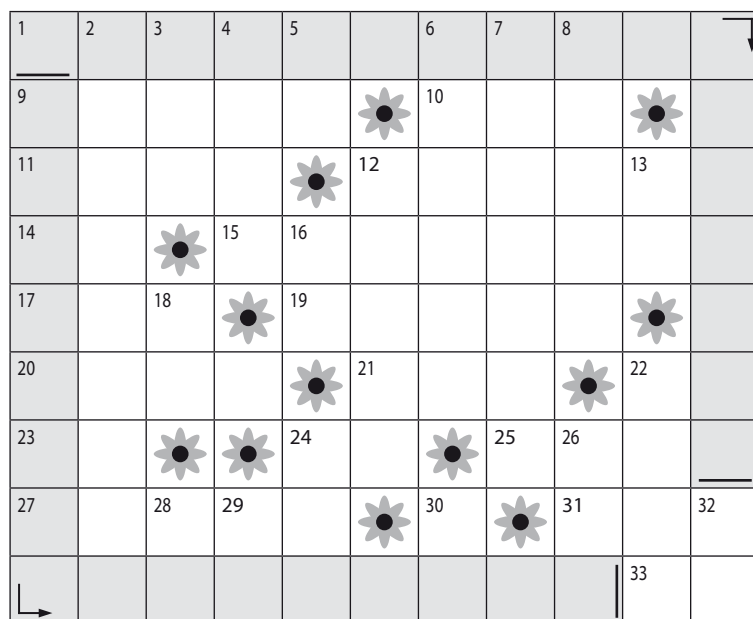
Darabolj fel 1 uborkát, 1 almát, 4 sárgarépát, adj hozzá 1 csésze petrezselyemzöldet, és gyümölcscentrifugában facsard ki a levüket. Önts hozzá 1 csésze kókusztejet, és add meg! Kiválóan helyettesíti a délelőtti nassolást vagy az uzsonnát.

Táplál és erősít

A trópusi kókusz illata nyugtató hatású, ezért gyakran használják tusfürdők, testradírok aromaanyagaként, de kókuszillatú gyertya, illatmécses is kapható. Vesd be őket, ha egy kis bódító nyugalomra vágysz. Míg a kókusz illata nyugtat, tápanyagai felpörgetik a testet: magas energiatartalma miatt sportolóknak, lábadozó betegeknek előszeretettel ajánlják fogyasztását. E-vitamin-tartalma belülről táplálja a bőrt, a magnézium fáradékonyság és izomgörcsök ellen hatékony. A vértisztító, vízhajtó hatású kókuszvizet gyakran használják üdítőitalok ízesítésére, a rostokban gazdag kókuszhus pedig jótékonyan hat a bélműködésre és az anyagcserére.

TARKA OLDAL

Keresztrejtvény

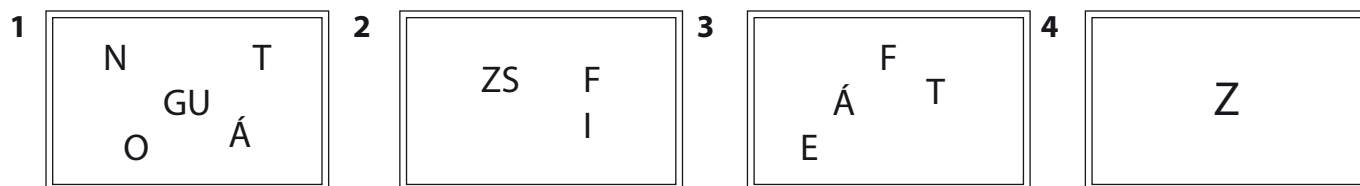
A festő már hetek óta éheznek, nincs egy dinárja sem. Elhatározza, hogy eladja egyik tájképét. A műkereskedő sokáig nézegeti az alkotást, majd azt mondja:

- Megveszem. Adok érte ötszáz dinárt.
- De hiszen a vászon is többbe került!
- ... - feleli a műkereskedő.

Vízszintes sorok: 1. A poén első része, 9. Ásott gödör, 10. V. I. O., 11. Norvég főváros, 12. Takar-e régiesen, 14. Láz, 17. Tét betűi, 19. Kórházi dolgozó, 20. Öreg betűi, 21. Szántóeszköz, 22. A második személy, 23. S. N., 24. Argon, 25. Volt bátorsága, fordítva, 27. Idegen női név, 31. Adriai üdülő, 33. Kis Edgár.

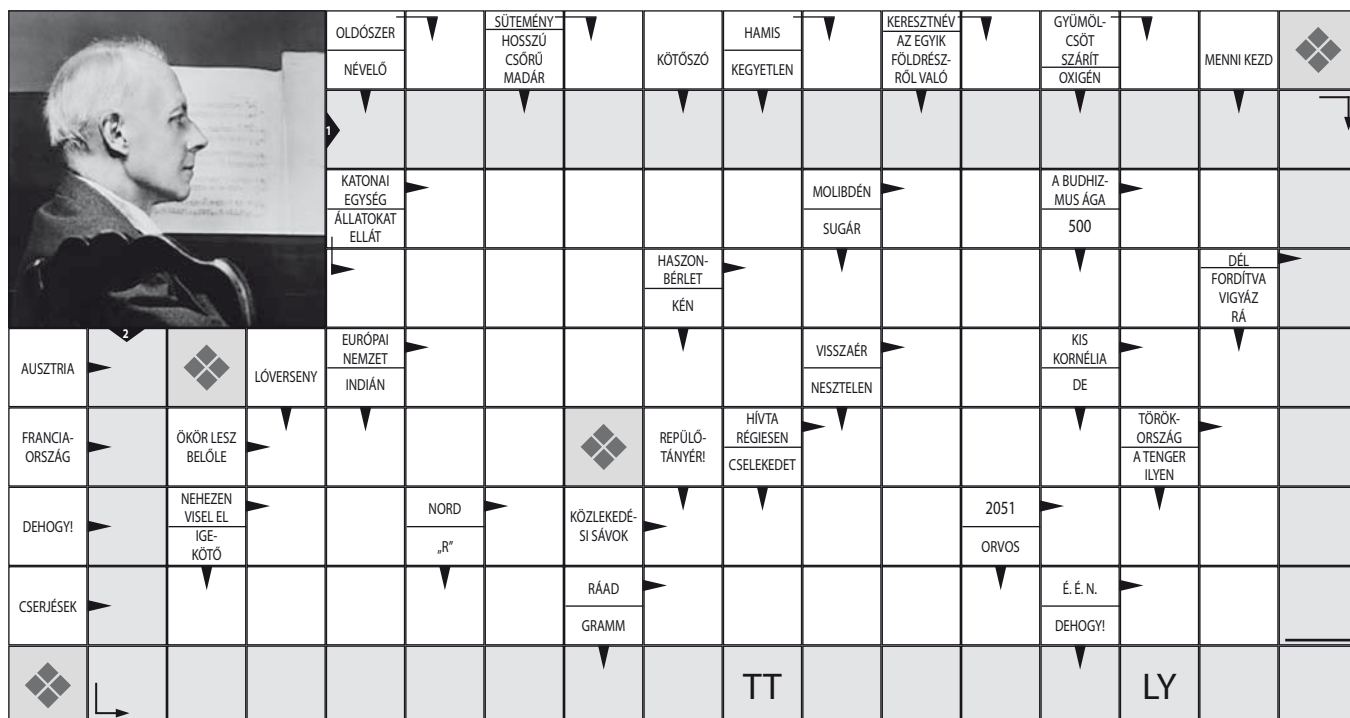
Függőleges sorok: 2. Maróni, 3. Ler betűi, 4. Nemesgáz, 5. Hangtalan dáma, 6. Kihalt nomád nép, 7. Tavasz, 8. Cserépedény, 9. A poén befejező része, 12. Lebirkóz, 13. A. É., 16. Nyár közepe, 18. Kis patak, 22. Kugli, 24. A. L. Z., 26. Marika, 28. Babits Mihály, 29. Számárbeszéd, 30. Létezik, 32. Adakozik.

Betűrejtvények

Skandináv rejtvény (11.)

Százharminc évvel ezelőtt született Bartók Béla zeneszerző, népzene kutató. Rejtvényünkben két művének címét találod.

Cikcakkban

1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						

Meghatározások: 1. A szerelmesek városa, 2. Antik darab, 3. Gyermekbetegség, 4. Hüvelyesek kártevője, 5. Üget, 6. A bikaviadatok bajnoka, 7. Régi magyar tánc, 8. Újra leír.

A cikcakkba kerülő betűkből megtudhatod, hogy Kairó melyik afrikai állam fővárosa.

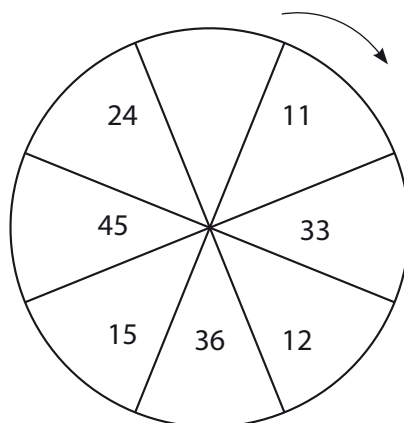
Lóugrásban

T	Ö	E	Ö	I
M	Y	H	SZ	N
M	A	K	B	N
G	E	Z	G	H
T	E	O	N	Á

– A maga bajának egyértelműen az alkohol az oka
– mondja az orvos a betegnek.

A választ megtudod, ha a lóugrás szabályai szerint fejtéd a rejtvényt.

Körszámtn

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Ha erre rájössz, már be is írhatod a keresett számot az üres körírkbe.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Duplán logikus

Ha rájössz, hogy a számsorok tagjai milyen logika szerint követik egymást, már meg is fejtetted a rejtvényt.

Szóalkotás

	A	G	A	S
	G	É	S	Z
LY	U	K	A	S
	L	O	N	A
	E	V	É	S
	M	E	S	E
	I	T	E	L

A tanító néni megkérdezi Tibikét:
– Tudnál nekem egy európai fővárost mondani?
– Igen – mondja Tibike.
– ...?
(A folytatás a rejtvényben.)

A rejtvénytárcsában levő betűhalmazok elé keres olyan betűt, amivel értelmes szót alkothatsz.

A 10. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Mert már három éve elköltözött a mamám.

Betűrejtvények

1. szerelem, 2. Valentin, 3. hóvirág, 4. elmerengő

Csipetnyi csattanó

okosnak

Anagramma

– Töppörtyű.

Körszámtn

60 – Az első számhoz hozzáadunk kettőt, majd kivonunk belőle ötöt, s végül megszorozzuk kettővel és így folytatjuk.

Se eleje, se vége

Palics, Zenta

Berakós

fecske

A 9. skandináv rejtvény megfejtése:

MIT TÉTOVÁZUNK, CSELEKEDNI KELL, ÉS MINDJÁRT HOLNAP

Könyvjutalmat kap:

Nagy Torma Julianna, Kispiac

A fekete lovag

Hunyadi József regényéből
írta és rajzolta Fazekas Attila

160

Tizenkét markos legényt válogatnak ki a mustrán. A falu lóval, fegyverrel szépen ellátja őket. Így érnek Virágmány falu főterére.

Félre az útból, tahó! Nem látod, úr áll előtted!

Én meg a vajda úr toborzótisztje vagyok. Háttrébb az agarakkal!

162

Ez Boromissza birtok. Tágulj, senkiházi, mert miszlikké aprítalak!

163

Aztán máskor adj utat Hunyadi tisztjének, mert legközelebb elfenekelnek, mint a kétfenekű dobót.

164

Jóuram, ha Istent ismersz, segíts rajtunk! Boromissza úr az idén már negyedszer szedeti be a kilencedet.

Hegyibe, legények!

Ilyen szégyent Nádvágó hadnagy katonái még nem értek meg, hogy kopjanyéllal kergetssék őket szerteszéjjel.

Emberok! Ki-ki fogja a maga terményét, állatját és vigye haza!

165

Áldjon meg az Isten, Fekete Lovag!

166

Folytatjuk

de már bejutni sem egyszerű. Nem lehet kabriózni, piroslámpa-gyorsulásozni. Nincsenek parkolóöbörök, nem üt el a villamos. A zebrát pedig megette az oroszlán. Tutto! Velence!

Velence teljesen elképesztő! Oké, láttam már fotókat erről a majd 1600 éves városról, de azok a fotók nem adják vissza a szoros síkátort, ahova már nem fér be a napfény, vagy azt a helyzetet, amikor a csatornakereszteződésben váratlanul találkozik 2-3 hajó, és hirtelen dönteni kell, hogy miként férnek el egymás mellett. Egy gondola van vagy tíz méter hosszú, és nem úgy navigálhatnak vele, mint egy motorbiciklivel.

Az áruszállítás is hajóval történik, egy szélesebb teknővel. Láttam, hogy egy ilyen teknő ki volt kötve a parthoz, és pakolták róla az árut. Egy másik teknő próbálta kikerülni, de szembe jött egy gondola, és semmi esély sem volt rá, hogy a két teknő között egy gondola átférjen. No akkor megkezdődött az olaszos tereferé, megvitatták a lehetőségeket, végül az egyik teknő visszafarolt két métert, hogy a gondola elslisszolhasson.

Teli a város ferdeszemű turistával. Ők ülnek a gondolákban, ők etetik a galambokat, és ők állnak az iszonyat hosszú sorban, amelyik szeretne bejutni a dózsepalotába, vagy feljutni a Campanielle-be. Némi császkálás után azonnal eltéved az ember, és váratlanul mindenféle érdekességeket talál. Például egy olyan műhely, ahol a puha fából szokatlan faragványokat készítenek, kalapot, könyvet, felöltőt, esernyőt, ilyesmiket.

Elvetődtem a Rialto közelében levő piacra (mintha valamely arab ország piaca volna), roskadozott a színpompás zöldségektől, gyümölcsöktől, jégbe állított üdítőitaloktól. Nem messze a Rialtóhoz van egy halpiac is, amely elég nagy csarnok, boltíves, oszlopos, de

hogy a sirályok ne tekintsék vadászterületnek a pultokra rakott árut, minden boltíves ablaka elé egy vörös függöny van leeresztve – ezáltal hűvös, félhomályos maga a csarnok is.

Beálltam a St. Marco-székesegyház előtt kigyózó hosszú sorba, de megfigyeltem, hogy ott várakozik egy jelentős diákcsoport, és mindegyiküknél ott van még a hátizsákja. Máris rájöttem, hogy amint a bejáratához érkezünk, ezeket nem fogják beengedni, mert a gardróbban előbb le kell adniuk a hátizsájukat. A közelükbe furakodtam, és amikor a kapuőr az egész csoportot a csomagmegőrzőbe irányította, már is bemehettem a kapun, mert nálam nem volt más, csak a nyakamban a fényképező, meg a távcső. Volt alkalmam, hogy a távcsőbe kukkolgassak, mert az összes oszlopfő, kupola, oldalhajó, szentély stb. gazdagon van mintázva aranylő mozaikkal. Az alap (a háttér) mindenütt aranylemezekből készült, a téma pedig színes mozaikkockákból van kirakva. Maga a bazilika nem túl nagy, szerintem nem is egyházi célokra használják, hanem elsősorban az idegenforgalom céljait szolgálja. Olvastam róla, hogy virágkorában a tengeri utazók ide pakolták be a hozott áruikat (mármint itt raktároztak el a kincseket) – amit a velencei kereskedők továbbítottak szerte Európa.

Délután hajóra szálltam, hogy átmenjek Buranóba. Ez a kis sziget is mocsár volt azelőtt, amit mesterségesen feltöltöttek, úgy tettek egyáltalán lakhatóvá. Sokkal színesebbek a házak, mint Muranóban, olyan, mint valami mézeskalácsváros, vagy legalábbis meséskönyvbe illő. Itt azonban nem az üvegművesség a fő attrakció, hanem a csipkekészítés. Beszédbe elegyedünk egy idős nénivel, aki éppen egy kis csipkepillangót dolgozott. Mondja, hogy 70 éve foglalkozik a csipkekészítéssel, mert a családi munkamegosztás úgy néz ki, hogy a fiatal kislányoknak adják a legegyszerűbb mintákat, míg az ügyesebb családtagok varrják az

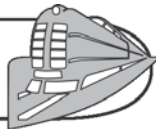
összetettebbeket. Mutatta, hogy az a pillangó, amit varr kb. 5 cm-es nagyságú munka, és hozzávetőleg 5 nap alatt készül el. Előbb egy papírra rajzolja a formát, és a papírt hímegeti. Amikor a sok tűszúrástól a papír elenyészik, kihullik a papírforgács.

Hová is menjek délután? Talán addigra enyhül a nap ereje, és nem égeti annyira a bőrömet. Szóval kaptam magam, és előbb elmentem a Tripontinhoz, aztán megkerestem a gondolajavítót – ámbár az éppen zárva volt. Sehol senki ember fia, még javításra váró gondola sem volt az udvarában.

Ki tudja, hogy mi marad meg ebből a városból – nemcsak azért, mert folyamatosan süllyed, hanem azért is, mert egyre inkább kirakatváros lesz belőle. A lakosság leginkább elköltözik innét, mert életvitelszerűen nem praktikus itt élni. Nem a vízi utcák miatt, hanem azért, mert nincs olyan infrastruktúra, amilyenhez más városiakok vannak szokva. Nem csupán azért mert nem tudnak autózni, motorozni, biciklizni, és gyalogosan vagy vízbusszal is csak lassan közlekedhetnek. Inkább az a gond, hogy itt nincs sem óvoda, sem iskola, a gyerekeket minden reggel Mestrébe, a legközelebbi szárazföldi városba kell vinni. Vásárolni is Mestrébe járnak át, az Auchanba. Kisboltok vannak ugyan, de azoknak nem elég gazdag a kínálata.

Ez a város már most is csak kizárólag a turistákért van, lépten-nyomon éttermek, bárók, fagyizók, borozók és szuvenírárusok mindent elborító mennyiségben. Belőlük van a legtöbb. A görög tengerparti üdülőhelyeken is kínálják a matricás pólókat, meg minden egyéb gagyit, amire buknak az ukrán turisták, de itt ez még fokozottabban jelen van. A sikátor olyan szűk, hogy két ember alig fér el egymás mellett, de amint kijutunk egy kis piazzóra (terecskére), ott már ácsorog néhány ajándéktárgy...

U. P.

UTAZZ VELÜNK!

Velence – Olaszország

Mi lesz veled Miley?

Miley Cyrusszal kapcsolatban a lesújtó és a jó hírek váltogatják egymást. Egyszer fenn, másszor lenn, akárcsak egy hullámvasúton. Lassan már azt sem tudjuk, szeressük, sajnáljuk vagy ítéljük el rossz példamutatásért. Az alábbiakban jó és rossz dolgokat tudhatsz meg Miley-ről, és végül te dönts el, hogy kedveled-e.

Miley, a rosszlány

Egy weboldalon, minden évben szavazásra bocsátják, hogy a látogatók szerint, melyik sztár volt a rajongókra a legrosszabb hatással. A tavalyi évre vonatkozóan e lista élére Miley Cyrus került, aki nem is a botrányvilág kispályásait „győzte le”. Megelőzte például a lopós Lindsay Lohant is. Miley-ért már az apja is aggódik. Billy Ray Cyrus szerint a lánya körül munkálkodó stáb nem figyel eléggé Miley-ra, rossz tanácsokat kap, ezért csúszik lefelé a lejtőn. A csaknem elvált country sztárapuka totál kiborult, mert akármikor kirobban valami újabb botrány, mindig őt hibáztatják. Egy amerikai magazinnak elmondta: kifejezetten ellenezte, hogy Miley 18. születési napját egy hírhedt Los Angeles-i bárban tartsa. Oda hivatalosan be sem tehetné volna a lábát, mivel az Egyesült Államokban 21 éves kor alatt senki sem fogyaszthat alkoholt. Márpedig egy nightclubba senki sem kakaózni jár. A bulira az apuka is hivatalos volt, de azt mondta, nem akart elmenni, mert akkor úgy jönne ki, hogy áldását adja a felfordulásra. Utólag rájött, hogy így is hibát követett el, és egyszerűen meg kellett volna tiltania Miley-nek ezt a durva bulit.

Billy Ray azt is hozzátette, hogy úgy érzi, Hannah Montana tönkretette a családját, és ha újra kezdené, egyértelműen és határozottan nemet mondana a felkérésre. Amíg pedig az apuka a múlton rágódik, a lánya színészi babérokra tör. A nem Hannahként megjelent dalai, a felnőtt, kacér Miley számai felemás sikert értek el, ezért úgy gondolta, majd a mozivásznon tuti megmutatja, és egy ideig szünetelteti a zenekarrierjét. Az viszont már előre aggasztó, hogy az egyébként Aranymálma-díjas (ami rosszat jelent) Szex és New Yorkban vennie át a Carrie Bradshaw szerepét, amiért még az eredeti, Sarah Jessica Parkert is gyakran lesújtó kritikák érték. Sajnos még ez sem biztos, hogy összejön neki, komoly konkurenciája akadt, a szintén szép és szemtelen Blake Lively. Sőt, a producerek szerint Blake alkalmasabb a szerepre.

Miley, a szorgalmas

Akárhogyan is, Miley mindenképpen arra törekszik, hogy ne tűnjön el a rajongói szeme elől. Legalább két filmjének kell megjelenni ebben az évben. Az egyik a már nagyon várt LOL, vagyis Laughin Out Loud rövidítése, amely a hangos hahotázásra utal, de ebben az esetben a Lola kurtitása is, akit Miley játszik. Ez a film valójában egy francia alkotás felújítása, amelyben Miley partnere Demi Moore, de Ashley Green is szerepel benne. A film anyja és lánya életét, viszonyát taglalja, mialatt keresik a boldogságukat, és várhatóan áprilisban kerül a mozikba. A másik filmje a So Undercover Tom Vaughan rendezésében, egyik film-

béli partnere pedig Joshua Bowman, akivel a pletykák szerint a magánéletében is összemeglegedett. Ebben a filmben Miley, Molly Morris magánnyomozót alakítja, akit az FBI felbérel, hogy beépüljön egy főiskola lányközösségébe, és megvédjen egy volt maffiózó lányát. A filmben Kelly Osbourne is játszik, a bemutatója pedig valószínűleg októberben lesz. Tervben van a Wings című film is, amelyben Miley Laurelt alakítja, aki rájön, hogy valójában tündér. Úgy tűnik, hogy a Hannah Montana-korszaknak örökre vége. A Hannah Montana Forever DVD nemcsak a film eredeti és vágatlan végét, hanem egy alternatív befejezést is bemutat. Az eredeti történet szerint, ami a tévé számára készült, Miley és barátai elballagnak a középiskulából, és elutaznak egy távoli államba egyetemre, míg a Hannah-Miley lerántja a parókáját, és elénekli az Ordinary Girlt. Az alternatív befejezés közhelyesre sikeredett, Miley ovis kislány, aki sztárosat játszik otthon lefekvés előtt, és itt derül ki, hogy az egész Hannah Montana-mánia csak egy álom volt.

Összeállította: L. M.

Miley Cyrus

Ordinary Girl

Don't get me wrong,
I love who I am
I don't wanna be ungrateful
It probably sounds strange
I really love the role I play
The songs I sing
But with all the fame
The things that seem so simple,
suddenly, so far out of reach
Wish that they could see that underneath...
I'm just an ordinary girl!
Sometimes I'm lazy
I get bored
I get scared
I feel ignored
I feel happy, I get silly
I choke on my own words
I make wishes, I have Dreams
And I still want to believe
Anything can happen in this world,

For an ordinary girl
(Like you, Like me)
For an ordinary girl
(Like you, Like me)
How are you?
Hello, Good-bye
One day here, One day there
And again it's time to go
Miss popular always on the road
But my best foot forward
Gotta get on with the show
Strike a pose for the front cover of a magazine
Everywhere I arrive, I get high-5's
They pay me larger than life
I'm just an ordinary girl!
Sometimes I'm lazy
I get bored
I get scared
I feel ignored
I feel happy, I get silly
I choke on my own words
I make wishes, I have Dreams
And I still want to believe
Anything can happen in this world,
For an ordinary girl

So give it everything or nothin' at all
Get back on your feet when
You stumble and fall
A little luck can go a long way
www.musicloversgroup.com
So don't you worry about what people say
Who knows when the wind may blow
For an ordinary girl.
I'm just an ordinary girl
Sometimes I'm lazy
I get bored
I get scared
I feel ignored
I feel happy, I get silly
I choke on my own words
I make wishes, I have Dreams
And I still want to believe
Anything can happen in this world,
For an ordinary girl
(Like you, Like me)
For an ordinary girl
(Like you, Like me)
For an ordinary girl
For an ordinary girl
Like me, like you...

Beengedik Kínába

Nem mindennapi koncertsorozattal ünnepelheti karrierjének 50. évfordulóját Bob Dylan. Az amerikai rocklegenda végre engedélyt kapott a kínai hatóságoktól, hogy turnézhasson a kommunista országban. Az ázsiai nagyhatalomban mindenható Kínai Kommunista Párt eddig hallani sem akart arról, hogy a polgárpukkasztó

amerikai rocklegenda náluk „rontsa a levegőt”.

Tavaly például még elutasította Bob Dylan menedzsmentjének kérelmét, az idén azonban megtört a jég, a 70 éves sztár végre turnézhat a világ legnépesebb országában. A népszerű zenész március 30-a és április 12-e között ad koncerteket Pekingben.

Műnő lett belőle

gazi üdítő kivételt jelentett eddig az agyonműtött hollywoodi sztárok között Kate Winslet, aki mindig is a természetesség híve volt. A színésznő nem feküdt még soha kés alá, és teltkarcsú idomaira is büszke volt. A közvélemény a természetes szépség mintaképének tekintette. Épp ezért meglehetősen furcsa, hogy egy reklámban annyira kiretusálták, alig lehetett ráismerni. A lapokban megjelent az eredeti fotó a színésznőről, majd a kész produkció is, így kiszámítható volt a számítógépes trükkök mértéke. Azt nyilván mindenki elismeri, hogy egy kis utólagos korrekció elengedhetetlen az ilyen jellegű munkák során. Az viszont érthetetlen, hogy miért kell tökéletes bőrű porcelánbabát csinálni az amúgy is vonzó sztárból. Felmerül az a kérdés is, hogy miért választották őt a feladatra, ha úgyis a felismerhetetlenségig elváltoztatják. A reklámban egyébként a csábos Kate egy pongyolában fekszik a földön, miközben telefonál és kirúszozza a száját, de tényleg jól oda kell figyelni, hogy az ember rájöjjön, ki ez a nő.

Alig mehettek be Amerikába

Nem egyszerű bejutni az Egyesült Államokba, és úgy tűnik, hogy a szigorú szabályok mindenkire, így a sztárokra is vonatkoznak. Csakis így fordulhatott elő, hogy a Take That két tagját, Marc Owent és Howard Donaldet alig akarták beengedni az országba. A két zenésznek nem volt munkavállalási vízum, és hiába bizonygatták, hogy magánemberként érkeztek, csak a Hollywoodban élő barátjukat, Robbie Williamet jöttek meglátogatni. A hivatalnokok nem voltak elnézőek velük. A szigorú bevándorlási munkatársak több órán át faggatták őket, minden részletet tudni akartak az utazásukkal kapcsolatban, így hosszú időt töltöttek el a Los Angeles-i reptéren. Végül nagy nehezen, de sikeresen átjutottak az ellenőrzésen, és eljuthattak Robbie-hoz.

Éneklő színésznő

Az Oscar-díjas Gwyneth Paltrow-t eddig elsősorban a színészi képességei révén ismertük meg, és senki nem tudta, hogy az éneklés is rendkívül érdekli. A szőke sztár azonban nemrég feltűnt két számmal a Glee című sorozatban, majd az Oscar-díjra jelölt legjobb betétdalok egyikét is ő énekelte, amely a Country Strong című film lemezén is megjelent. A lemezcégek figyelmét nem is kerülte el Gwyneth hangja, és egyikük gyorsan szerződést ajánlott neki. A színésznő elmondta, hogy korábban is ábrándozott arról, hogy popsztár legyen, és ez az ajánlat úgy tűnik, döntő lökést adott neki, az álmai megvalósításához. A lemezszerződést állítólag már alá is írták, és a

szőke ciklon 700 ezer eurót kap az első albumáért. Az idei Grammy-díj átadásán már átesett az első nagyközönség előtt történő fellépésén, Cee-Lo Green ismert számát, a Forget you-t adta elő a szerzővel.

Fehér Noémi – nyúl

Horvát Réka – hattyú

Kávai Rita – királylány

Miskolci Helga – hastáncosnő

Ökrös Kyra – párdac

Sipraga Lúna – híres táncosnő

A legutóbbi osztályfőnöki órán a magyarországi Szitakötő folyóiratban megjelent cikkel (Az újjászületés) kapcsolatban beszélgettek a szabadkai J. J. Zmaj iskola 1. c osztályosai. Elmondták véleményüket arról, hogy szerintük lehetséges-e az újjászületés, majd rajzban válaszoltak a kérdésre, mi, illetve ki szeretnének lenni legszívesebben, ha egyszer újjászülethetnének.

Mellékeljük a legsikeresebb alkotásokat.

EMI

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói, valamint
Kisebbségi Titkársága

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
- Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
- Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■